

& subnixis palmaribus petiolis rubentibus, flosculis purpureis, paruis, radiculafibrofa, parua. [Semen fert luteum Chamælinæ admodum fimile, gustu tamen infipido ab illo difcrepans.]

Graminum paffim varia reperiuntur genera, eaq; rurfus in varias fpecies diuifa. Recenfebo tamen hic breuiter quædam euidentiõra quæ aliquo modo fub defcriptiones certas cadere poffunt. De bromio, quæ & ipfa graminei eft generis, fupra dictum eft: de phœnice uero, quæ ipfa quoq; iftius generis eft, fuo loco mentio fiet.

Auenæ fterilis, quæ itidẽ ad genus graminofum pertinet, etiam fupra mentionem fecimus. Ea uero prima fpecies *Graminum Loliaceorum* eft apud Tragum, qui tamen cum hac auena Phœnicem Dioscoridis cõfundit, & prima *Graminum* icone non auenam fterilem depingit, fed Phœnicis illam fpeciem, quæ in fupmo culmo pluriũ fpicarum (folij uerifpici fimilimarum; ijs tamen minorum) falciculum aliquot fingularibus pediculis latius difperfum & explicatum continet, cuius infra etiam fiet mentio. Cum autem Dodonæus Auenam fylueftrem ueram Aegylophen feu Fefrucam eiusq; fpeciem primam faciãt: non abfonum erit, & fterilem hanc auenam ifti fylueftri fimilimam, fed minorem; alteram fpecieẽ eiusdem feftucæ, minorem nempe, conftituere: Sicuti noui doctiffimos uiros, qui hanc fterilem auenam audacter profefuca demonftrant. Quare hac occafione etiam hic fubiungam Catalogum aliarum feftucaceoũ graminum generis fpecierum, quas non raro in Hærcynia, ficut & alibi etiam, paffim locis graminofis obferuauit.

Altera feftucæ fpecies Dodonæi in frumẽtaecoũ hiftoria, non folum inter fata, fed & fecus uias ac in pratib; non infrequenter reperitur. Eftq; ut conijcio, fecunda fpecies graminis *Loliacei* apud Tragum. Potius enim huic feftucæ, fe-

cundi generis Lolij apud Tragum descriptio competit, quæ Lolio vero. Festucæ autem huic graminæ (quam sic ad differentiam prioris, quæ frumentacea est, nomino) aliam speciem subiungam: *Festucam tertiam seu gramineam nemoralem*, quia pratis nemorum præcipue sit familiaris. Ea vel *maior* est vel *minor*. Maior in Harcynia nostra locis graminosioribus sæpe obuiam est, culmo hordei procero, bicubitali quandoque geniculato, foliis item hordeaceis donatos, in cacumine in dodrantalem, tenuem teretem & frequenter geniculatum coliculum desinens, in quo continuata serie, longa ac densissima iuba eleganter in viridi argenteo splendore refulgens continetur ex innumeris capillaceis breuibisque pediculis connexa, quibus appenduntur plurimi vtriculi, paleacei, exigui valde, auenaceis similes ac quasi volantis auiculæ effigiem, dum expanduntur, exprimentes. Hæc species in montibus reperitur graminosis. Huius vero minor species consimili constat iuba, sed in multo minori ac tenuiori: hæcque non tantum nemoribus assuevit, sed alijs etiam locis & pratis felicioribus. Præceptor meus, præclaræ memoriæ, cuius iam sæpius memini, Laurentius Hiel, hanc sterilem etiam auenam faciebat. Reperitur adhæc in Harcynia nostra huius generis species media, radicibus geniculatis, minoribus, densa capillaceorum cirrorum congerie præinctis, folijs pluribus, angustis, palmo longioribus, parum pilosis, culmis cubitalibus & longioribus, interdum bicubitalibus, crassioribus, minoribus vero iam memoratæ speciei, paulo tamen tenuioribus quam festucæ nemoralis maioris, prope radicem bina ternaue genicula habentibus, reliqua autem serie (qua vsque in summum fastigium prorsus destituitur geniculis) iubatam spicam continentibus, oblongam sed primæ speciei tenuiorem, rariorem, vtriculois tamen eiusdem paulo maioribus constantem, nec ita splendentem, vt in illa. Spica
vbi

vbi defloruerit, frumenti alicuius genus imitatur, vt pote Secalen, vel aliud simile. Frequens est in mōtibus aridioribus passim, ac secus vias. Videtur verò hoc genus vitium esse secalis. Ac, sicuti sæpissime in Secale nostra accidit, vt aristæ quædam, postquam flores deciderunt, ac semina iam augmenta suscipere incipiunt, vitium aliquod in granis cōtrahant: forte maior succi copia, quã ad grani iustū alimentum opus est, attrahitur, vt ita necesse sit, corticem adhuc tenerum rumpi, & ita internam substantiam in maiorem molem augeti, ac à feruore solis & ambiente in circumferentia sua affici. Tunc enim videmus quædam semina longius ex suis vtriculis seu glumis protendi, ac in mediocrem etiam crassitiem excrecere, nigrumq; colorem foris contrahere, intus candida farina densioris materiæ constantia. In Thuringia vulgo vocatur vitij hoc genus mater Secalis, **Rockenmutter**. [Vtuntur etiã eo ad sistendū sanguinem.] Eodem inquã modo vitij id, anno L X X V. in hac festuca Secalina obseruaui. Reperi enim in montibus quibusdã Stolbergæ huius plures spicas, non vnū eiusmodi vitiosum granum oblongum, nigrum, continentes, sed plura, eaq; maxima ex parte in corniculī modū recurua. Verum tempore florentiæ ipsius anno illo copiosæ erant pluuix & postea succedebat calor solis feruidior. Porro si quis singula velit ad amussim examinare, facillime differentia maioris & minoris esset reperiri, solummodo discrimine in spica vel longiore vel breuiori constituto.

Deinde alia *Festucaginis* species obseruari in montibus graminosis datur, quã quartã constituemus *Festucam nemoralis latifoliam* appellantes. Constat ex calamis cubitalibus vt plurimum, sæpe bicubitalibus, hordeaceis, sed tenerioribus, geniculatis & omnino similibus calamis festucæ nemoralis maioris. Folia ei inter omnes species sunt latiora, secundum

longitudinem interstriata & molli lanugine obueftita, cuius ratione attactui molliciem eiusmodi offerunt, qualis in Althææ folijs tangentium digitis obijcitur. Iubam in oblonga profert spica, non ita elegantem, vt iam cōmemoratorū Festuaceorum, coloris antequam flores exerat subrubentis, deinde ex flauo pallidioris, vtriculos etiam breuioribus pediculis appensos habentem, quantitate ea, qua medij generis iam indicati esse diximus. Semina continet paruula, oblonga, splendentia, & quasi milij cuiusdam seminum rudimentum exprimentia.

Aliam in nostris syluis Harcynicis non semel reperi, quam pro Festuca quinta habeo, ita vt dicatur Festuca tenuifolia. Omnia enim præter iubā cæteris tenuiora habet. Radice cōstat plurimis exiguis ac tenuibus cirris prædita, ex qua straminei, tennes, teretesq; ac flauentes, geniculati & cubitales calami prodeūt, folijs strictioribus donati. Iubam etiam hæc profert rariorem, in tenuissimis capillaceis & multo longioribus pediculis vtriculos exerentem quantitate vtriculorum festucæ gramineæ nemoralis mediæ, coloris fului, ac argenteo nitore micantem.

Subnectam Sextam, passim in agris Harcynicis prouenientem, folijs breuioribus, cauliculis tenuibus, striatis, in cuius summo racematim dependent palmi longitudine in tenuissimis & vix visu perceptibilibus pediculis, parui quidam membranacei & palcei vtriculi, quorum exteriores membranulæ rubent, quibus dehiscentibus candidulus flos emicat.

Et hæcenus de Festucis, nunc de alijs graminum generibus.

Gramen commune, quod hoc nomine apud Tragum depingitur.

Gramen apud Dodonæum To. II. pag. 370. depictum.

Gramen caule geniculato, cubitali, proceriori, folio bipedali ferè,

ferè, vnciali latitudine, viridi, scapo spicato, dodrantali, sæpe & sesquidodrantali, subinde longo ordine spica oblongiore, tenui, alia aliam subsequente.

Gramen vulgo notum, radice crassa, geniculata, fibrata, culmis cubitalibus, quandoq; maioribus, teretibus, quorū maior pars folijs, qua illa ex nodis erumpunt, veluti in oblonga vagina obsepitur, parte illa obsepiente folij acutum angulum asperumq; ad vtrumq; latus veluti pinnulas pminulas deorsum constituente. Spicam profert densam ex breuiorib. vtriculis dense confarctis constantem, ita tamen vt anteriori summi coliculi parte spica constituatur, posteriore interim eius parte (quæ est veluti dorsum) nuda apparente. Obseruavi & hæc speciem in semine admittere tale, quale dixi contingere in Festuca graminea media, sed id non in recurui corniculi, vt ibi, figuram inflecti vidi.

Gramen λουκάνθημον Dodonæi, tertium scilicet Graminis genus apud Lusitanum. Eupragia alba Tragi.

Gramen floridum Matthioli. Duplex hoc est. Maius iam dicti auctores omnes depingunt. Minus tenuiores coliculos profert, folia strictiora & flosculos breuiores: hoc locis humentibus prouenit & in fossis stagnantibus. [Inuenitur etiam alibi graminosis locis, foliaq; non ita dura habet, vt Maius & in frutetis nasci gaudens, primo etiam exortu pene nullum in acumen, vel admodum obtusum vergentia, priusquam flosculos producat, qui stellulam quandam eleganter repræsentant, & in primis pulcelli atque aspectu grati sunt ob staminula rubra è medio ipsorum exeuntia.]

Gramen τυφοειδές, Rectū erigit culmum, in summo longa densaq; spica constantem, quæ aliquo modo Typhæ aquaticæ ἀγρίλης imaginem repræsentat. Duplicis est generis, asperū & molle: vtrumq; rursus in species subdiuiditur, maiore & minorem. Asperum maius folia profert vt pleraq; communiora grami-

num genera: calamum rectum, teretem, geniculatum, in cacumine rectam teretemq; ostēans spicam, attractu asperam, palmari sæpe longitudine, quandoq; etiam maiori, circumcirca frequentibus, continuis, exiguis ac paleaceis vtriculis, qui spinulis paruis horrent, ac intus exiguum, subrotundum semen concludunt, dense ac quasi squammatim coagmentatam. Minus culmos profert tenuiores, oblongos geniculatos, priori similes, angustioribus folijs & breuiorib. præinctos, ac spicam in summo breuissimam, tenuem, asperam, ac exiguis spinulis horridam continentes. In altero genere, quod molle est, species maior iam dictæ speciei similis, sed spica breuiore donata cernitur, crassiore tamen aliquantulū molliore item, ex vtriculis oblongioribus & mollioribus compacta, non ita spinosa, sed spinularum loco oblongiusculas quaedam ac tenues aristulas ex ipsis eminentes copiose exhibente. Huius generis minus breuiori ac tenuiori spica, sicut & reliquis partibus esse conspicitur. Cæterum hæc generavbiuis passim in pratis frequentia sunt.

Graminis primi Dioscoridis species maior, vulgo in agris.

Graminis primi Dioscoridis species minima, se nunquam attollens, sed geniculatis ramulis iuxta Dioscoridem serpens, ac ex internodijs suis, & ex ipso etiã cacumine creberrime nouas radículas iuxta Plinium spargens, ac ex ijs nouarū plantularum exortus exhibens. Hæc passim in Harcynia, & etiã Stolbergæ in pratis vliginosiorib. ex musco terrestri, qui cãdidus vtr plurimum est, nonnunquam et rubeus, non infrequēter prodit, radicib. tenuiorib. cirrosis, coliculos emittens recuruos, humi prostratos, tēues valde, teretes, geniculis frequentib. interceptos, ad quæ primum folia prodeunt palmaris longitudinis, stricta, deinde et inter hæc folia & ipsorū geniculos singulos denso prorumpit plurimorum, paruorū, oblongiusculorum ac strictissimorum foliorum cespes, ad quorum infe-

rius

rius tubor, quo ex geniculis prumpunt ipsa, noui cirrhi emergunt, qui denuo in musco comprehendentes, nouarū plantularum origines existunt.

Gramen aculeatum Plinij primum, seu Gramen Manna Matthioli, sed rarius.

Graminis Loliacei tertium genus apud Tragū, quod Hordei ipse viciū esse asserit, cui & omnino simile est, passim, locis asperis. Estq; duplex: Maius bicubitali culmo in montib. sæpe exurgit, ac longiore spica præditum est: Minus, culmo & spica breuioribus, in collibus aridioribus alijsq; asperis locis ac secus vias pronascitur.

Graminis Loliacei quartū genus apud eundē, ☉ *Brixæ monococco* simile ipse facit, in Harcynia me vidisse non memini.

Graminis Loliacei quintum genus Tragi, *Bromus* herba est, de qua supra.

Graminis Loliacei apud Tragum octauum genus, quod proculdubio est Gramen arundinaceum, consimili coma qualem arundo cōtinet. Huius alia species est, quam mediam in hoc genere facio, caulibus sesquidrantalibus ferè, geniculatis, foliis cōmuniorem graminum generum ijsdem, oblōgis videlicet. Spicam, vt prior species, paniculatam, non vnicam in summo culmo profert, sed ex singulis, quibus constat, geniculis singulas, palmares ferme, molles spadiceas. Nascitur solo pinguiori ac plerunque humidiorē. Inuenitur & tertia species, minor, breuioribus ac tenerioribus coliculis, foliis breuiorib. ac strictioribus, spicis itē paniculatis, quæ & ipsæ spadiceæ sunt, breuioribus ac tenuioribus: Cumque secunda species per totum caulem à radice vsque in cacumen ex geniculis emittat suas paniculas: hæc cauliculo constat inferioribus partibus enodi, in summitate tantum paucula genicula habente, ex quibus paniculæ binæ, tres, vel quatuor ad summum prodeunt. Nascitur ijsdem, quibus prior, locis. In

hisce autem duabus posterioribus, paniculæ postquam defloruerunt, decidunt, ac eas subsequuntur squamata capitula includentia semen nigrum, paruum, acuminato cuspe præmunitum. Huic porro minori speciei & alia cõsimilis reperitur radicibus paruis, nigris, fibratis, folijs circa radice paruis, palmaribus ferè, acutis ac recuruis: coliculis tenuib. enodibus, in quorum cacumine tres, nonnunquam plures spicæ, breues, spadiceæ ferè, in fasciculo quasi simul comprehensæ (sicut in gramine Mannæ) constituuntur. Inuenitur locis aridioribus. Adhæc huius octauæ generis alia perpusilla graminis species reperitur, cuius tota plantula palmarem longitudinem non excedit, radicibus paruis, fibratis, nigricantibus, foliolis oblongiusculis, strictis, recuruis ac imbricatis: coliculo tenui, in sua summitate breuem squamatamq; spicam continens. Hæc omnium minima huius generis nascitur locis aridioribus & apricis.

Graminis arundinei alia species. Maximum scilicet graminis genus, ad tricubitalem & sæpe maiorem altitudinem assurgens: folijs lōgis, latis, asperis, culmis digito minori paulo tenuioribus, inanibus, frequentibus & grandioribus geniculis obseptis. Circa Ilfeldam prouenit, præcipue iuxta fossas. Si coma ei arundinis esset (quam nondum vidi) albo flore, esset nonum Lolij, seu graminis Loliacei genus apud Tragum.

Graminis Loliacei apud Tragum decimum genus, *Flittern* vulgo, à propendulis & tremulis capitulis, quæ in summitate coliculi, quasi racematim in singulis pediculis eleganter propendentia ac squamatim compacta habet, similia fermè micantibus illis laminulis in frontalibus & vittis virginum ac mulierum dependentibus. Trago est Plinij ac Dioscoridis Aegylops, apud Lusitanum vero pro primo graminis genere depingitur.

Graminis species parua, radícula breui, cirrhata: folijs paruis, angustis,

gustis, pilosis: coliculis dodrantalibus, in quorum summo singularib. pediculis breues spicæ cōstituuntur, spadicei coloris, ex quibus emicant flosculi tenues ex flauo pallentes, nostri vocant *Hasenbrot*. Passim in pratis & ericetis.

Gramen ἐπιγονατόχαυλον. Herbula est graminosa, denso sæpe cespite locis pratēsibus humectioribus nascens. Radice parua, fibrata, ex qua frequentissimi ac admodum tenues exeruntur coliculi, palmares, frequentissimis geniculis cincti, ex quibus profiliunt stricta folia, palmaria ferè: vnicuilibet præterea geniculo adnascitur intra folijalam paleaceus caliculus continens paruum mēbraneum, fuluumq; capitulum, in quo semina minutissima plurima occluduntur. similia ferè semini- bus centaurij minoris. Adhæc etiam præter folium & caliculum, ex singulo caliculo subinde noui, eodem modo geniculati coliculi alij prodeunt. [Videtur ea plantula, quam Lobelius titulo *Holoostij* Matthioli insigniuit, passim apud nos locis muscosis ac putridis humentibusq; frequens.]

Sunt & alia plurima graminum genera, quæ in fossis humidis, in aquis, alijsq; locis humidioribus nascuntur, mixti ferè generis cum iunco & gramine, ad graminum tamen genera propter folia, pertinentia, quæ poterimus graminum iunceorum nomine appellare, quod enodes cauliculos iun- corum instar proferant. Huius generis erit prior illa species apud *Tragum*, sub nomine *flein Niedgras* depicta, quam *Vergilij* caricem acutam facit: foliis strictis, acutis, oblongis: caule leui, in cuius summo longo ordine ei appenduntur oblongi scula quædam capitula sursum porrecta.

Gramen iunceum lanigerum, seu *Iuncus laniger*, aut *Bombycinus* quibusdam dictus, *Wiesenflachs* / passim in vliginosioribus pratis & in ipsa etiam *Broccenbergi* vligine.

Gramen iunceum πολύκισσον. Hoc cauliculos profert plurimos, tetetes, iunceos, nonnihil tamen nodosos, folijs gramineis, le-

uibus obuestitos, in summo in plures dehiscentes pediculos, continentes capitula festucacea, pauca, ex nigro splendentia, quibus nigra quædam ac oblongiuscula compræhenduntur semina. Passim in vliginosis locis. Hæc est species maior. Minor folijs palmaribus ferè, sed strictissimis, coliculis itidem tenuissimis ac capitulis valde exiguis. Habetur hoc genus à multis pro iunco, cuius tamen ego ipsum generibus ascribere non audeo cum sit foliatum, ac caules primæ speciei frequentibus geniculis intercipientur.

Gramen iunceum πολυσάχυον: Folia continet oblonga, angustaa-cuminata:cauliculos teretes, sesquidodrātales, flauescentes, in summo paruis spicis per certa interualla se consequentibus facundos.

Gramen iunceum triquetrum: Hoc folia profert arundinis, minora, minusquelata, vtrinque acuta, & stringentium digitos lædendia. Caules profert triquetros, in quorum summo spica aculeata consistit, semina continens nigra, plurima, oblonga, in aculeatum cuspidem prominentia. Reperitur locis aquosis.

Glycyrrhiza sylvestris. Hæc etiam alias extra Harcyniã syluis plurimis Saxonix ac Thuringiæ familiaris est, veris initio potissimum inter veprium ac dumorum implexas radices profiliens; caulibus cubitalibus, fruticosis, rectis, brachiatis: folijs arachi primi, sed maioribus paulo ac nigricantibus: floribus puniceis, quos subsequuntur siliquæ ex spadiceo colore nigrescentes, quadrātali longitudine, teretes, semina rotunda, piso minora continentes. Radix ei est altè terram penetrans, crassa, nodosa, multifida, dulci sapore. Tota autem facie glycyrrhizam æmulatur, paucis particulis exceptis.

Grossularia seu vna crispa, ad rudera Ebersburgi & iuxta Bischofrodum, non procul ab Iluelda.

Gallion album & luteum, passim.

Genistella seu genista spinosa, locis quibusdam montanis, apricis, graminosis atque in Ericetis.

Genista minoris species. Fruticulus est dodrantem altus interdum & procerior, ramosus, folijs plurimis, nigris, mollibus, hispidis, lenticulæ minoribus, floribus luteis: Nascitur in summo Broccenbergi iugo, itē circa Gerenrodā. Aliās ericetis Marchiæ veteris communissima est, & montibus circa Quedlinburgum.

Genista humilis Dodonai, Corneola Leoniceni. passim.

Gnaphalium vulgare maius, simplicibus procerioribusque caulibus, in oblongo corymbo flores proferens. Passim locis apricis, montanis & asperis.

Gnaphalium vulgare minus, Impia Plinij. Priori est breuius, breuioribus etiam folijs præditum, sed magis incanis: ex capitulis veluti orbicularibus, è quibus flores exerit, subinde novos & breues coliculos proferens, ex quorum capitulis deinceps porro & alij consimiliter coliculi breuiusculi enascuntur. Passim locis apricis, montanis, & asperis.

Galega sylvestris Dodonai, passim.

Galeopsis Matthioli seu Vertica vulgaris mortua, flore verticillato, candido, passim. Hæc grandiore nonnunquam folio locis pinguioribus offertur. Et sæpe flore rubra inuenitur. Huic vero speciei folium paulo amplius est priori, præsertim quando locis hortensibus aut culturæ proximis gignitur. Reperitur Galeopseos & alia species, nihil ferme ab hisce differens, nisi quod folia obtineat minora aliquātulum, acutiora tamen. Est & quarta species, Galeopsis reptilis, quæ magis humi procumbens in superficie terræ direptat, quam in caulem se sustollit. Hæc syluis cæduis frequentissima est. [Vulgo hæc dicitur Milzatella, celebris ad Lienis affectus, flore luteo, folio maculoso.]

HYPERICON vbiuis. Eiusdem species minor, breuioribus coliculis prædita, folijs minoribus, pluribusq;.

Hepatica aurea, Trinitatis herba, quibusdam etiam Anthera, flore cæruleo, passim: Rubeo etiam, sed infrequentius.

Hepatica palustris, seu Ranunculus *πολύαρθρον* palustris Dodonæi in piscinis.

Hippuris maior, locis quibusdam montanis humidis.

Hippuris minor seu equisetum: locis pratensibus quibusdam humidis.

Hyoscyamus vulgaris, circa loca habitabilia & culta. Duæ sunt eius species, vna folio integro, non dissecto: altera folio in ambitu in lacinias acutas diuiso.

Herniaria, Herba Cancri, Millegrana, passim iuxta semitas, locis aridioribus ac salebrosis, collibus item macrioribus. Huius inuenitur species viticulos plurimos dispersens, folijs longioribus, non ita confertim dispositis. Reperi quoque tertiam, fruticosam, viticulis lignosis, densissimis foliolis oblongiusculis, breuibus tamen, strictisq; eleganter in extremitatibus obuestitam.

Helxine sylvestris seu fluuialis, aut riualis, satiuæ Helxines, nobis Parietariæ appellatæ folia obtinens, riuis & vlginibus gaudens, locis opaciorib. frequens circa Stolbergā ac Ilfeldam. Prouenit etiā ad putridos arborum truncos. Duplex vero est: Maior nempe & minor, ac vtraq; radicibus nititur geniculatis, villosis, terram perreptantibus, & ex geniculis suis nouas frequenter plantulas protrudentibus: caulibus etiam vtraq; donatur geniculatis, leuibus, non semper rectis, sed vt plurimum distortis. Maior caules exerit bipalmares, tenui pubes obuestitos. calami frumentacci crassitie, virides, ex quorum singulis geniculis bina prodeunt folia, sibi inuicem ad latera pediculis

pediculis ferme palmariis, ad caulem teretibus, deinde verò imbricatis opposita, maiora, orbiculata aliquantum, sed deinde in acuminatum mucronem oblongius excreſcētia, parte superiore viridia, inferiore plumbea, mollia. Floſculos in ſummitate cauliculorū exhibet in ſingularib; breuib; q; pediculis racematim diſpoſitos, paruos, ex cādido leniter ſubrubētes, ad ſimiles cuiuſdam Alſines minoris ſpeciei floſculis. Iſs decidentibus, protuberat capitulum rotundum, hiſpidum, ſeminibus paruis, nigris, ſplendētibusq; turgidum, quæ prorfus Helxines ſariuæ ſemina imitantur, iſſque paulo ſunt minora. Minor ſpecies huic magnitudine cedit per omnia. Sapor vtriq; eſt ſubdulcis, multum humectans.

Herba Paris, Vva lupina, Solanum τετραφύλλον, paſſim locis opacis, folijs quatuor. Reperi tamen plantam hanc potiſſimum circa Stolbergam, folijs ſenis præditam, non ſemel.

Hedera terreſtris herbarijs communiter appellata, paſſim multis in locis. Duplex autem eſt, maior cōmunis ſeplafarijs, & minor priore elegātior, coliculis erectioribus, breuioribus tamen, folijs breuioribus, florib; magis cæruleis: Hæc; iuxta arbores potiſſimum antiquas, cauas ac putridas, locis paulo humectioribus reperitur.

Hedera ſpecies ſecunda, ſeu Nigra, ſiue Dionyſia, aut Corymbiſera.

Hedera ſpecies tertia, Helix vocata, tam arbores conſcendens, quam in antiquis muris ac ſaxis direptans. Vbiuis ferè.

Helianthemum Cordi, paſſim.

Hippolapathum ſylueſtre, Hydrolapathum, maximum rumicis genus, folio grandi, ſeſquidodrantalis ferme longitudinis. In foliis humidiorib;.

Hieracium maius ſiue Sonchites.

Hieracij minoris ſpecies, Broccenbergo peculiaris (niſi Cichorijs eam aliquis malit annumerare) quæ dodrātalis vt plurimum plantula eſt, radice nigra, fibroſa: folia diſpergens circa radicem

cem plurā, oblonga, acuminata, palmari longitudine, seſcun-
 tiali ferè latitudine, ſufflaueſcentia, hiſpida: quorum maiora
 in exiguas lacinias dirimuntur, nō tamen in ipſum folij me-
 dium uſq; diſſecantur, reliqua prorfus parte integra, & exi-
 guas interdum ſpinularum in modum in extremitatib. ſuis
 appendiculas oſtendentia. Cauliculos ex vna radice depromit
 plures, dodrantaes maxima ex parte, raro altiſores, tere-
 tes, hiſpidos, ſimplices, quandoq; etiam brachiatos, in quo-
 rum ſummo flos luteus cōſtituitur eiufmodi, qualis eſſe ſo-
 let plātæ Dentis Leonis nomine vocatæ, qui deinde in pap-
 pum reſoluitur. Succo lacteo tota plantula oppleta eſt.

Horminum ſylueſtre mains, Sclarea ſylueſtris, flore cæruleo, circa lo-
 ca habitata & agros. Flore etiam nonnunquam candido, ſed
 rarius, ſicuti & rubicundo.

Horminum tenuifolium, ſorum ſpica Hormino conſimile. Ha-
 ætenus integrā videre non licuit. Afferebatur verò ante bien-
 nium ex prato quodam non procul à Styga præfectura Comi-
 tum Reinſteinenſium. Eius caules ſeſquidodrātales, qua-
 drati, recti, non nihil rubentes, & geniculis per longiora in-
 terualla interſtincti: ex quibus ipſis appendebantur foliola
 oblonga, acuminata, anguſta, erythrodani ſylueſtris longio-
 ra: ex quorum aliis brachiola parua, quadrata & ipſa, genicu-
 lata proſiliebant, folijs minoribus ac ſtrictioribus: in ſum-
 mo conſiſtebat ſpica trientalis, geniculata, ex oblongis cali-
 culis Hormini ſimilibus flores exerens cæruleos, ſimiles
 floribus vrticæ foetidæ, odore aliquo Hormini: ſemina eius
 quatuor ſimul cohærebant vno conceptaculo com-
 præhenſa, Hormini ſeminibus (quantum ex ru-
 dimento ipſorum conijciebam)

non abſimilia.

I.

Ἰξοκουλων, Hesperis quorundam. Vbiuis in Hircynia frequens, locis aridis. Huius tres sunt species. Prior, quam **Ἰξοκουλων** rubrum appello, propter florū colorem, radicem offert multifidam, lignosam, fibrosam & agminatim sæpe sibi coherentem, in cuius summo supra terram dispergit folia oblonga, palmaria ferè, strictiora tamen aliquantulum, acuminata, inter scabrum & læue medio modo se habentia, ex viridi nigricantia: caules protendit plures, quandoque singulares, teretes, striatos, cauos, geniculis, post longiora tamen interualla interuentos (ex quibus semper bina prodeunt folia) cubitales, procerioresq; ac subrubentes, præsertim superiore parte, quæ et coelo præcipue sudo, ac sole calente, viscosum adeoq; lentum succum sibi adhærentem habent. (Inde nescio qui Viscaginis nomen huic confixerunt; sicuti Hircynici propterea **Βεχθβλυσμεν** hanc stirpem dicunt) vt sæpissime muscæ parvæ, culices ac formicæ ei non aliter atq; aues visco implentur. Circa caulium summitatem, sicut & in summo fastigio eorum, flores prosiliunt fasciculatim sibi coherentes, rubri, ex singulis pediculis singuli, similes illius satiuæ Lychnidis speciei, quam Oculum Christi nuncupant, sed minores.

Alterâ huic consimilis frequentissima est passim in pratis, caulibus sesquicubitalibus, striatis, leuioribus, viscoso succo prorsus destitutis, geniculatis: folijs binis ex singulis geniculis prodeuntibus, oblongioribus, candidioribus: floribus ex verticulis breuib. exertis, rubicundis, laciniatis. Sunt qui Odontin Plinij hanc esse velint, sed non omnes notæ respondent.

Tertia, quam **Ἰξοκουλων** album voco, coliculos profert paulo minores, maiori sæpe, quâ prima, visciditate oblitos: folia ite

minora, sed asperiora: florem candidum, laciniatum. Semina, vt & prior, in vasculis vesicarum instar continet oblongis, flauentibus, rotundis in medio ambitu, sed in acuminatum mucronem in summo deurgentibus, quæ feminibus maturis dehiscunt. Sunt qui hanc speciẽ Ocymoides album faciunt. Harcynici vocant *weisse Wechblumen*. Angli procul dubio hanc, vel nõ multum ab similem plantulam Muscipulæ seu Viscariæ prioris nomine describunt. Non autẽ hic delinea illam consimilem, cuius infra sub nomine Polemonij mentionem faciam.

Iberis seu Cardamantice Nasturtij folio duplex: altera folijs candidulis aut subrubentibus, vulgo flos Cuculi, in vliginosiis pratis: altera folijs oblongioribus, floribus luteis, locis proueniens humectis ac squalentioribus circa vrbes, pagos ac villas.

Iuncus leuis aquaticus maximus, prima species apud Dodonæum: ἰλόχοινος.

Iuncus leuis vulgaris, secunda species apud Dodonæum: χοῖν.

Iuncus λυχνάθημος, Stylos continet erectos, in summo apice spicatum florem proferentes, cuius ratione quasi Candela ardentis figuram exprimit. Species huius potissimum tres obseruavi. Maior thyrsulos seu stylos profert maiores, crassioresq; calami triticei ferè figura, leues, spicato apice, suffuluo, (qui florum vicem explet) duarum vnciarum, quiq; ex paleaceis festucis squammatim compactus apparet. Media species stylos continet multo tenuiores, teretesq; sed non ita perpendiculari rectitudine se sustollentes, palmo longiores, breuem & vix vncialem spadicei ferme coloris spicam exhibentes. Hæc poterit dici Iuncus *λυχνάθημος* tenuis maior. Estque Broccenbergo familiaris: Tertia, quam *Lychnanthemum* tenuẽ nomino, plures ex radice fibrosa emittit iunceos stylos, breues, digitales, spica perpusilla, spadice scentẽque in

apice

apicex ornatos. Et hæc nusquam mihi quam in Broccen-
bergo est visa.

Iris tenuifolia, locis montanis & humectioribus, vff der Langen.
Intybaceorum seu Cichoreacorum genera plura diuersissimaq;
offeruntur, quorum quædam Hærcyniæ fortassis peculiaria
erunt, quædam passim & alijs hinc inde per Germaniam no-
stram satis vulgaria: vt mirer inter tot præclaros, & de Stirpiti
historia optimè meritos viros neminem hæctenus extitisse,
qui eorum saltem aliquot præcipuas differentias, luculenti-
rioribus descriptionibus donatas, rei herbariæ studiosis, piæ-
quæ posteritati notas fecisset. Quãuis autem difficile admo-
dum & laboriosum sit, tam diuersas vnus generis, eidemq;
aliquibus notis consimilium aliorum generum stirpes, qua-
rum pleræque à nemine hæctenus pertractatæ fuerunt, qui-
busque nulla certa nomina in hoc vsq; tempus extiterunt,
dextre describere, ac recensere: tamen, cum, doctissime Ca-
merari, tuæ expectationi libentissime aliquo modo satisfacere
velim, annitar quantum potero, ne aliquam harum stir-
pium speciem, quam in Hærcyniâ istiusmodi generis esse cog-
nouit, præteream. Quod si interim nomina quædam antea
inaudita fingenda mihi fuerint, quo singulorum sufficientem
mentionem faciam, dabis mihi pro candore tuo super isto
^{τῆ τολμήματι} dignam veniam. Omnia autem illa iudicio tuo,
tanquam viro industrio, & in re herbaria versatissimo, subij-
cio. Verum iam tandem ad herbarum intybacearum variam
& laboriosam enumerationem descendo, cui aliquas forte
species non frustra Chondrillacearum plantarum, quarum
supra memini, annumerari posse, minime ambigo.

Intybus sylvestris, seu *Cichorium sylvestre*. Reperitur hoc flore vel
cæruleo vel luteo. Illud passim secus vias circa loca culta fa-
miliare est, & duplicis differentiæ: Altera constat folio pror-
sus integro, vnciarum duarum quandoq; latitudine: altera in
H 3. laciniis.

lacinias disrupto. Istius generis species, rarius tamē, aliquādo flore cādido sese offert, vt ad Harcyniā circa Vuernigerodā. Species vero, cui flores sunt lutei, passim in tota fermē Harcynia vulgaris est, potissimū locis pratensib. radicib. cōstans fibrosis, minorib. lignosiorib. & inutilioribus: caulib. brachiatis, bicubitalib. & quandoq; pceriorib. striatis, asperis: folijs paulo asperiorib. & longiorib. quā cui flos est cæruleus. Licet & in hoc genere duplicē differentiā animaduertere; alia folijs constat integris, alia diuisis. Illa cui integra sunt folia, rursus foliorū ratione subdiuiditur. Prima constat caulib. teretibus, striatis, spinosis, asperisq; , frequentib. alis interceptis, candida medulla intus in farctis, folijs oblōgis palmarib. triū ferē vnciarum latitudine, admodum hirsutis & asperis adeo, vt non pilis, sed spinulis frequentib. durioribusq; horreant, pungantq; . Nascitur potissimum locis asperis & apricis secus vias. Secūda folia obtinet palmaria ferē, aspera parte inferiori, glabra superiori, nisi quod ibi in ambitu exasperētur. Tertia minores cōtinet cauliculos, & folia minora, digitalē longitudinem non multum excedentia, aspera tamen. Occurrit & quarta, caulib. proceris, brachiatis, striatis, cauis, crassis, folijs palmaribus, duarum quandoq; vnciarum fermē latitudine, in ambitu profundiorib. circumrosionibus frequēter diuisa, ad similitudinē foliorū plantæ illius, quam Dentem leonis vocant. Porro flores hisce cichorij integrifolij speciebus sunt, vt & plerisq; subsequentib. lutei in summis caulium & brachiorū cacuminib. constituti, plures, quorum singuli suffulciuntur singularib. suis pediculis, cōsimiles chondrillacea rum stirpium floribus, & in pappos deniq; degenerantes.

Intybus πλατύφυλλο Harcynica. Quibusdā locis Harcyniæ reperitur & veluti eidem syluæ tantūmodo peculiaris videtur. An alibi quoq; oriatur, nescio. Procere admodum assurgit caule prope radicē multifidam & dense fibratam, nigrioremq; digi-

gitali crassitie, cauo, frequēter striato, & per certa interualla cōtinuo ordine folia adnata habente, quæ oblōgo & carinato neruo alicuius pediculi instar ad latera veluti membranulas expansas continēt, quæ deinde post palmare ferè spacium semel solūmodo vtrinq; itidem ad latera in oblōgas lacinias dirimūtur, reliquo deinceps corpore existente prorsus cōtinuo, se scūrtiali latitudine, explicato & demū in acutū mucronē ptenso, ac in ambitu veluti exiguorū aculeorū rudimētis decorato. Referuntq; folia hæc imaginem aliquā Sonchi læuis, & sunt tota mollia, læuia, subnigricantia. Flores profert in summitate caulis in oblōgo scapo frequēti ordine se subsequentes, plurimos, singularib; pediculis nixos, cæruleos, qui mox in pappos postea resoluūtur. Reperitur & hoc genus interdū flore prorsus cādido, sed hoc infrequētius, eiusq; folia in plures lacinias, quam prior, discinduntur. Copiosa est ad Broccenbergum, & in montibus vicinis, vt & in principatu Grubenhagico, montibus nimirum humidioribus.

Sequuntur nunc alia intybi lutei, Hircyniæ (sicut & alijs plerisq; syluis) familiaria genera ac differentia.

I. *Intybi quadam species;* in hoc genere maior, caule procero, bicubitali ferme, striato, cauo, splendenteq; quæ mox atq; à radice profilit, in cacumē vsq; per certa interualla cōscendunt folia oblonga, frequentia, medio tenus duas quodammodo vncias lata, acuminata, leuia, splendentia, ac in ambitu adnatis quibusdam veluti spinulis donata, carnosā, nigricantiaq; vbi vero in summo caulis in brachia dirimitur, in singulo pediculo singuli flores emicant lutei, Chondrillæ similiores, quam Cichorio luteo syluestri paulo ab hinc posito. Gaudet locis apricis & cædis.

II. Eiusdē minor species, cauliculo rotūdo, tenuiori, folijs breviorib; itidē nō dissectis, vncias duas lōgis, vnā latis, in ambitu et adnatis tenuib; spinularum instar exornatis. In Ericetis hanc animaduertere licet.

III. Eius-

- III. Eiusdem quasi generis crebro alia se offert, cauliculis teretioribus, breuioribus, rectis vt plurimum, sæpe etiã brachiatis: folijs minoribus, oblongioribus, striatioribus, nigricantioribus, carnosis, læuibus, quæ frequentius caules amplexantur quam in prædictis duabus. Ericetis & hæc communis est.
- IIII. Porro in aliam huic generi aliquo modo confinem incidere sæpenumero contingit, quæ simpliciore cubitaliq; colicullo, tenui, tereti striato, subasperoq; profilit, cui iuxta radicẽ tria quatuorue folia oblonga, nãrij ferme figura, sed breuiora appenduntur, quæ inferius sunt asperiora, superius vero læuiora, pluribus exiguis in ambitu spinulis ijsq; euidenter pungentib. post quæ per reliquum caulis alia subsequuntur, hisce minora, vnciamq; non admodum excedentia, sed magis in acutum mucronem prominentia. Flores profert in summitate coliculi, vbi is in aliquot petiolos dirimitur, singulares, luteos, cichorij lutei paulo minores.

V. Intubi in super alia species maior creberrimè passim conspicitur, & ipsa huic generi fortasse non temere annumeranda: quamuis aliquis Pilosellæ speciem eam esse contendere posset, omnes plantas folijs pilosa lanugine præditas Pilosellarũ nomine recensens. Radix huic est multifida, fibris candidis frequentibus plena, caulis rotundus, striatus, pilosus. Veris initio prodiēs folia in terræ superficie exerit quatuor, quinque vel sex, mollia, orbiculata, vnius duarumue vnciarũ, pilosa, potissimum in ambitu & parte inferiore. Postea planta caulescente superadduntur in oblongiorib. pediculis folia maiora multo, digitali longitudine, triumq; in medio latitudine, viridia, carnosã, asperiora prioribus, maxime in dorso, minusq; paulo hispida, & quandoq; omni lanugine prorsus destituta, in ambitu angulos plures obtinentia, ad quorum extrema aculeorum paruorum in modum acuti apiculi destituntur. Caulis vero per reliquam seriem folijs itidem istiusmodi

modi sed paucioribus exornatur: estq; cubitalis proceriorq;, rectus, striatus, hispidus, qui circa summum cacumen in aliquot brachiola diuiditur, quorum singulis singuli producuntur flores lutei, pappacei, Cichorio luteo minores.

VI. Cognata huic rursus alia occurrit passim frequens, radice breui, fibrosa, caule cubitali ac proceriore, sæpe bicubitali, recto, tereti, striato, piloso, aspero, mediocriter crasso, prope radicem rubente, cauo, singulari vt plurimum, quandoq; circa summum fastigium in brachia digesto: Folia caulem ambiunt frequentia, continuo ordine se inuicem subsequunt, carnosae, vnciarum duarum latitudine, trium quatuorue longitudine (quo tamen radice propinquiora sunt, eo hanc longitudinem magis excedunt) acuminata, nigricantia, læuia, superiore potissimum parte, inferiore cinerea parumq; pilosa, appendiculis quibusdam oblongiusculis, spinulas æmulantibus, in ambitu exornata. Flos est Cichorij syluestris, luteus. Sapore donatur parum amaro, euentius vero astringente. Gaudet Ericetis ac locis apricis.

VII. Iam dictæ media species non raro reperitur locis apricis, caule cubitali, nō ita recto, sed magis distorto, brachiato, folijs paucioribus, strictioribus, longioribusq;, vnciali latitudine, quatuor vero quinumue vnciarum longitudine, adnatos habentibus in ambitu, veluti exiguos aculeos, paucosq;, flore Cichorij lutei syluestris papposo.

VIII. Minor dupliciter differt. Prima caule assurgit sesquipedali, tenui, tereti, non semper recto, aspero, hirsuto: folijs ab ima radice ad summum vsque cacumen circumdato frequentibus, strictioribus, adhuc quam iam dictæ, oleæ folia, nisi quod ijs multo sint minora, imitantibus, trium prope radicem vnciarum longitudine, fescuntiali latitudine, quæ quo magis in caulis verticem contendunt, eo breuiora redduntur, carnosis, nigricantibus ac læuibus parte superna, inferna pilosis & candi-

caudicantibus, in ambitu nihil neq; spinularū neq; sinuum continentib. Fastigiū caulis in aliquot brachiola diducitur, quib. flores lutei, Chondrillacei continentur. Sapor huic est astringens. Altera species paulo breuior, cauliculo exurgit lignosiore, rubente, distorto, in brachia discreto, foliis prope radicem vnciali latitudine, triū vero longitudine, mucronatis, quæ postea per reliquum caulis alia frequentiora cōsequuntur ipsum densa acie ambientia, femunciali vix latitudine, duarū autem longitudine, licet & hæc eō minora, subinde reddātur, quo magis caulis fastigio appropinquauerint. Hoc discriminis aut folia hæc potissimum habent, q̄ nō adeo exactā oleæ foliorū figurā exhibeant, vt præcedentis plantæ, sed quosdam veluti sinus incuruos in ambitu sibi impressos habeant. Ericetis potissimum delectatur.

IX. *Intybus ἀφυλλόβηαι* ♂. Radice constat parua, nigra, quam circum ambiunt radiculae tenuiores, plures, oblongiores, incuruæ ac luteæ. Folia circa radicē emergūt plura, nouē videlicet, decē aut duodecim, quicūciali ferme lōgitudine, fescūcialiq; latitudine, viridia, aspera, explicata, obtusius acuminata, ex quorū medio caulis progreditur cubitalis, singularis, calami frumentacei crassitudine, rectus, striatus, intrinsecus cauus, foris asper folijs prorsus destitutus, in cuius cacumine veluti in densiori spica agminatim plurimi parui flores lutei sustolluntur, singuli pediculis breuibus singularibus innitentes, Chondrillarum specie, qui postea in pappos dehiscunt. Loca expetit aprica ac cædua circa Gerenrodam maxime.

X. *Intybus ἀφυλλόβηαι* ♂ minor. Radix est illi oblongiuscula, mediocris, folia in superficie terræ octona, nouena, denaue, fescūcialia lōgitudine, latitudine vncialia, orbiculata ferè, aspera, ex quorū medio exurgit caulis rectus, striatus, teres, in summo singularib. pediculis paucos cōtinens orbiculatos flores luteos, papposos. Locis apricis & cæduis potissimū reperitur, maxime circa Gerenrodam.

XI. *Inty*

XI. *Intybus nigrifolius, lanuginosus.* Hanc stirpem libenter cum
 precedenti ἀνυλλοχαύλω minore, verbasci generib. ascriberem,
 nominaremq; Verbascū παπαάνθεμον, nisi succus lacteus, quo
 utraq; cōtra Verbascorum naturā turget, suaderet, vt potius
 intybaseorum generib. adiungerem. Radix ei est nigra, mul-
 tifida: nō profunda: folia in eius superficie emittuntur in ob-
 longioribus & canaliculatis pediculis fescuntiali longitudi-
 ne, vnciali latitudine, paralyseos foliis similia, sed minora, ni-
 gra superius, inferius tana lanugine obducta, quali tergū fo-
 liorum populi albæ. Folia autem caulis, quamuis numero sa-
 non sint, longiora sunt, trium vnciarū & quandoq; amplius,
 strictiora vero, semūcialis latitudinis, quorum ambitus ver-
 sus dorsum retorquetur. Caulis ei est cubitalis, mediocriter
 crassus, striatus, niger incana lanugine obuestitus, in cuius
 summo peculiarib. pediculis parui orbiculati flores, pappo-
 siq; continentur, quorum interius capitulum oblongiora fo-
 liola instar chrysanthemi florum ambiunt. Locis apricis in-
 uentur, cædis, ac collibus soli meridiano expositis.

XII. *Intybi species alia, foliis circa radicem nigram & distortam*
 sparsis quinque sex vel septem magnis, in oblongioribus pe-
 diculis, quincunciali longitudine, latitudine vero vnciarum
 duarum, & quandoq; trium, ampliorēue, pilosis, aculeos pau-
 culos in ambitu habentibus: caule tereti, striato, sesquipeda-
 li, vix vno atque altero paruo folio prædito, qui tandē in par-
 uos petiolos in summitate diuisus flores producit tres, qua-
 tuor vel quinque, aut quandoque plures, luteos, pappaceos,
 cichorij syluestris communioris floribus similes.

XIII. *Intybus vlginibus familiaris.* Radice nititur parua, candi-
 dis fibris circumdata, plurimis. Caule assurgit satis crasso, ca-
 uo, anguloso, bicubitali sæpe, brachiato, florib. luteis papp-
 ceis, plurimis, qui peculiarib. singuli pediculis insident. Folia
 à radice prodeunt magna, dodrantalia; triū vnciarum latitu-
 dine

dine, lævia, flauentia, mollia, in ambitu leniter excisa, ac aculeis veluti quibusdam paruulis armata. Caulis consimilibus præcingitur foliis, sed pauciorib. In vliginosis Broccenbergi frequens est, & opacis: reperitur & in consimilibus locis circa Stolbergam.

K.

K *Καυρόφιλον*. In aridioribus colliculis & marginibus æstate frequens: radícula furcata, breui, candida, ex qua vt plurimum exurgit cauliculus pedalis aut sesquipedalis interdum, singularis, quandoque etiam alios à latere sibi adiunctos habens, tenuis, teres, scaber, rectus, geniculis quibusdam per intervalla multum inter se distidentibus interceptus. Folia circa radicem numerosa erumpunt & aspera, nigraque, humi procumbentia, quæ ex oblongis pediculis incipientia in orbicularem rotunditatem desinunt, vaciali longitudine & latitudine: ex geniculis cauliculorum strictiora educuntur & oblonga, plura simul iuncta, ex quorum alis subinde prosiliunt noua brachiola, in quorum apicibus exeruntur itidem ex tenuibus geniculis florū corymbi elegantes, qui stilos paruos, muscosos, virentes plurimos edūt, singulis suis propriis incumbentes, ijque admodum exiguis petiolis, quibus tandem emarcescentibus ex caliculo ipsorum prosiliunt rotundiuscula capitula, seminib. nigris exiguis turgentia. Hæc dum scribo, opportune mihi incidit, Anglos hanc plantam aut profus congenerem describere, licet imperfectius, nomine *Muscipulæ* seu *Viscariæ* alterius. [Sesamoidi maiori *Salmantico Clusij* sola magnitudine cedit, non tamen est minus eiusdem *Sesamoides*.]

L.

L E V C O I lutei sylvestris species, folijs circa radicem candidam & lignosam multis longis, dodrantalib. tenuioribus hortensi, asperis, nigris: cauliculis quandoque simplicibus, quandoque pluribus, tenuibus, striatis, bicubitalibus sæpe, aliquantulum incuruis, qui quandoque foliosi prorsus reperiuntur, quandoque paucis, exiguis & strictis foliolis præditi: flosculis Leucoij lutei hortensis, paulo tamen minoribus & pallidioribus, siliquis longis, tenuibus. Nascitur collibus apricis, saxosis, aridis ac asperis, plurimum in montibus Gerærodæ vicinis, alijsque meridiei expositis.

Leucoium bulbosum Theophrasti seu *Narcissus albus*. Weisshornungs Blumen, seu Schlangen Blumen / passim.

Leucoium montanum: In Consteino monte ad Saxuervam pagum supra Northusam versus Ilfeldam. Est vero hoc Thlaspi parvum Hieracyfolium seu Lunaria lutea Mønspeliensium apud Petrum de Pena & Matthiam Lobel.

Liliago Cordi, aliquib. pro Phalangio habita, cum potius quantum ad extremam faciem, aliquam sylvestris Asphodeli speciem referat, licet radice bulbosa non constet. Eius radices hodie plurimis locis copiose eruuntur, ac hinc inde pro veri Rusci radicibus *Ἰσὸν τῶν ῥιζῶν* diuidentur: unde multa pharmacopolia non sine insigni errore easdem pro Rusco itidem reuendunt, cum tamen vtriusque radicem sapor vniufmodi non sit. Hoc medicos quosdam animaduertere oportebat, nec adeo temere imperitis herbarijs ac pharmacopæis plerisque fidere, & ignotas res cum euidenti damno pro rebus notis & exploratis miseris ægris propinare: modo plures essent, quos rei herbariæ (in qua certe multum, quo ad delectum simplicium præsertim rerum, positum esse ego prorsus *ἀναμφισβήτητος*) studio maiorem operam diligentio remque ponere,

quam, contra medici dignitatem, poculis cum alijs Epicuri porcis decertare, & scurrarum quandoque in aulis ac apud nobiles sese instar habere minime pueret, pigeretque.

Nascitur vero planta hæc copiose circa Gerenrodã, item inter Vuernigerodam & Elbingerodã. Eius duæ species sunt: altera maior, folio longiore, pauloque latiore, capitulo magis triquetro, in quo semina continentur etiam paulo maiora: altera minor, cui omnes partes sunt minores, strictioraq; folia.

Lysimachium purpureum primum Dodonæi, species videlicet maior prima in hoc genere: alijs ἐπιλόβιος dicitur, seu Filius ante patrem: flore maiori violaceo purpureo: ad ripas et amnes

Lysimachij maioris purpurei secunda species, caule bicubitali, folijs maioribus, quincunciali ferme longitudine, duarumque latitudine, in ambitu serratis: flosculo paruo, pallidius rubentec.

Lysimachij huius medium genus: omnia continet minora, quod & ipsum in aliquot species discernitur: alteri folia sunt uncias duas longa, vnam lata: alteri folia strictiora, unciam vero trium longitudine: rursus alij flosculi sunt rubicundiores in hisce speciebus, alij ex rubicundo pallidiores, alij rursus profusus candidi.

Lysimachij autem huius generis in Harcynia speciem quandam hæcenus nondum vidi: sed tamen alibi in locis vliginosis syluestribus ac in arundinetis etiam quibusdam non infrequenter: cauliculis scilicet pedalis, foliolis angustis, oblongis: flosculo suppalido ex rubro, paruo. Cæterum harum stirpiũ aliquot iam sub *Lysimachiorum* nomine compræhensarum olim Cordus etiam obseruauit, ac differentiis peculiaribus distinxit, appellauitque eas omnes *Neriadia*, ob similitudinẽ quam habent cum nerij folijs.

Ac præterea huius stirpis generis omnium maxima erit illa

illa planta quam Cordus postea Chamænerium vocauit, cuius superius fecimus mentionem.

Lysimachij purpurei nomine vulgo quibusdam herbarijs existimata planta, quæ est Pseudolysimachium Dodonæi: passim in ripis fluuiorum, locis item montanis, vdis ac pratensibus.

Lysimachium lateam, frequens locis vliginosis.

Libanotis Theophrasti altera apud Dodonæum, Matthiolo pro Sefeli Aethiopico habita. vulgo Ceruina maior seu alba. Circa Gerenrodam, Vuernigerodam, item vff der Langen.

Libanotis alba minor, seu amara, radice crassa, multifida sæpe, candida, amara: caulibus bicubitalibus interdum, brachiatis, firmis, angulosis: foliis, quæ oblongæ costæ constituunt, amplis, latis, profunde crenatis seu dentatis: floribus in densa umbella candidis, odoratis. Poterit hæc quoque in suas species distribui: nam altera latioribus est foliis, profundius dentatis: altera contractioribus & frequentius succinctiusque incisus. Radix resinoso succo turgens, thus spirat, flauescit ac amara est. Cum hac plerisque notis congruit descriptio Dauci angulosi, apud Cordum, cuius tamen radice sapor acris est, non amarus. Libanotidem vero hanc amaram eodem nomine Cordus descripsit in illo τῆ ἀντοξείου cuius paulo ab hinc superius mentionem feci.

Libanotis nigra, communiter Ceruaria nigra, quod ei radix sit nigrior, quæ saporis est non amari vt prior, sed acris. Copiose circa Gerenrodam, Ilfeldam, Vuernigerodam, vff der Langen. Est vero secundum Daucigenus apud Tragum.

Libanotis vαβηνοειδης, Libanotis Ferulacea tenuifolia maior, Elegas est plāta, radice cōstans digitali, eiusdēq; ferè crassitiei, nigra forinsecus, succo resinoso prædita, odorata & acri, circa summū nigris capillamētis obsita, vbi aliquot dodrantes emergunt costæ, foliis tenuib. strictis, plurimis exornatæ, ferulaceis seu sceniculaceis, ijs tamē breuiorib. Caulis ē medio exurgit sesquiped-

quipedalis, in cuius summo conuexa umbella circa autumnum erumpit, odorata, flosculis candidis plena. Hæc vero species rarius reperitur. Minor frequentius: radice consimili minori, costis multo breuioribus, sicuti & folijs & caulibus. Aestate media prorumpit flores suos circa autumnum exhibens. Vtraque collibus apricis, arboribus destitutis, & solo firmiore gaudet.

Λιβόρα ☉. Plantula elegans, radice tenui, admodum exigua, inutili, lignosa, candida: ex qua emergunt innumeri sæpe colliculi, tenues, splendentes, teretes, læues, dodrantales, raro altiores, quibus semper per certa interualla adduntur bina foliola, quæ prope radicem rotunda sunt & parua, magnitudine lentis vulgaris: reliqua deinde ad summum vsque colliculi longiora sunt, lenticulæ ferè folijs similia, viridia, læuia ac splendentia. Colliculus in summo in tenuissimos, paucos pediculos diuiditur, in quorū singulis flosculus exiguus lacteus emicat, quem decidentem sequitur capitulum paruum lini simile, sed triplo aut quadruplo minus. Vnde cum alio nomine plantula hæc mihi innotescere non potuerit, linocarpum eam dicendam iudicauī. Reperitur frequens in colliculis aridioribus locis opacis, & arborib. carentibus inter gramina. [Linum syluestre exiguum, in hortorum arcolis sæpe prorumpens.]

Lamiana Dodonæi duplex: aut folijs prorsus integris: aut in laciniis aliquot dissectis.

Lonchitis aspera, copiosissime circa Andersbergum urbem metaltalicam, & in comitatu Honsteimensi: item circa Broccenbergum: vbi etiam loco prorsus Septentrionali in vmbrosa valle ac vlginosa gignitur.

Linaria communis, vbiuis.

Linaria montana seu syluatica. Planta hæc locis montanis, apricis, ac meridici expositis maxime conspicitur, lino folijs assimilis,

lis, paulo angustioribus, ex viridi flavescentibus. Cauliculos erigit rectos, tenues, striatos, qui inter foliorum alas non solum in cacumine, verum etiam multo quandoque inferius brachia exerunt multis tenuib. pediculis abundantia, in quorum singulo flosculus apparet exiguus, candidus, quem percuntem sequitur flavescens capitulum rotundum, lini capitulo pene assimile, sed longe minus.

Ligustrum, Phillyrea Dodonæi, Cyprus Matthioli, circa Gerenrodam & Vuernigerodam.

Lilium conuallium, passim.

Lenticula aquatica, in fossis stagnantib. & palustrib.

Lichen, Hepatica officinarum: ad saxa fonticulorum & alias locis humectis.

Lichenis aliud genus, ἑρβόν seu ἀσλάγγρον Dodonæi Tom. I. cuius varietate differentie passim cernuntur, eaq; aut humi natæ, aut saxi adhærescentes, aut truncis arborum putridis adnatæ, nonnunquam & in Ericetis prodeutes: quas omnes sigillatim describere operosum admodum esset atq; difficilimum. Potissimum vero in illis hæc discrimina obseruare licet, vt alijs sint folia latiora, alijs tenuiora, potius veluti capillamenta, miro ac eleganti naturæ lusu inuicem sibi implexa, intortaque. Color item alijs est nigricantior, alijs flauentior, alijs cinereus magis, alijs candidulus, alijs nonnihil ex nigro subrubens. Circa Andersbergum in arboribus, quæ ventorum sæuitia deiectæ tandem diuturnitate temporis semiputruerunt, reperitur huius generis species, non admodum sibi implexa, nec late explicata: sed singularibus tanquam oblongioribus, duarum nempe vnciarum, tubulis candidis constans, erectis, in quorum summitate protuberat capitulum, minivt plurimum coloris, nonnunquam etiam atrii.

Lagopus vulgaris, passim circa loca culta, in aruis.

Lathyrus sylvestris floribus lateis: passim locis cædvis ac pratensibus.

Lathyrus sylvestris maior seu purpureus, caulibus quadratis, pæcumbentibus in membranosa latitudinẽ, (vt Dodonæus de suo *Lathyro sylvestri* inquit) diductis, vicinisq; arbuftis ac vepribus sese implicantibus. foliis Dodonæi maioribus ac longioribus trium vnciarum nimirum, ac fescuntiam latis: flore maiori, punicante, siliqua longiore. Nascitur viuiradice profundẽ demissa, longaq; inter arbufta & vepres.

Lunaria minor botryitis, circa Stolbergam.

Lunaria botryitis πολύφυλλος. Hanc ante aliquot annos copiosam in montium quorũdam iugis summis circa Andersbergum reperi in initio veris, iam sub niuibus, Fauoniorum flatibus collisquescentibus prorumpentem, radiculis paucis, multifidis, tenuibus ac lateis: coliculõ primum rotũdiore, luteo, palmatifere, in brachia diducto, quæ gemino latere iterum brachiatã, vtrinq; folia lunata, flaua, securicatarum instar continent, sed breuiora quam in priori: deinde alium prope radicem coliculum exurgere obseruavi, (& forte plures prodeunt inde) eodem modo foliatum & brachiatum. Medio loco inter hos coliculos thyrsulus exoritur racemosus.

Lunaria Græca, Viola latifolia, siliquis non orbiculari ambitu circumscriptis, sed oblongioribus. Circa Stolbergam & Vualkenridam monasterium. [Perenni est radice & floribus albicantibus, odoratis.]

Lithospermum virgatum, viticulis suis humi repens & in caulem procerum non assurgens, floribus in cæruleo eleganter purpurescentibus. maioribusq; foliis longioribus & strictioribus. Circa Ilfeldam.

Lithospermum alterũ fruticosum in Harcyniæ vicinis quidẽ montibus non infrequens est versus meridiem sitis: In ipsis vero Harcynicis nondum vidi.

Lactuca sylvestris Cordi ac Tragi.

Lactuca sylvestris ἐπιτομή γάρβου. Planta hæc est procera, bicubitalis & quandoq; amplior, caulibus teretibus, læuibus: folijs con-
similibus ferè Italico Behen rubro, sed multo longiorib. (vt-
pote dodrantalibus sæpe) ac latioribus etiam, nõ scabris, sed
leuibus ac angulos veluti quosdam habentibus, parte supe-
riori ex flauo nigricantiorib. inferiore vero plumbeis ac ali-
quomodo cum Perfoliatæ sylvestris foliis conferendis. Flo-
res sunt iidem qui Behen dicto, punicantes videlicet ex cali-
culo oblongo angustioris calathi figuram referente, ex folio
lis constantes tribus, recuruis, ac in extremis oris laciniatis,
ex quorum medio eriguntur tria oblonga staminula ruben-
tia, parte superioris flauo puluisculo oblita. Floribus hisce in
pappos abeuntib. apparent semina oblonga, chondrillacea,
subalbida. Radice sustentatur crassa, nodosa, circūdata mul-
tis propendentib. oblongis ac mediocriter crassis (teneriorū
radicularū instar) adnatis. Plāta tota lactea est, sapore mode-
rate dulci, tādē ad aliquam amaritudinē leniter declinan-
te, quā subsequuntur postremo astrictio atq; exiccatio. Mon-
te quodam prope Stolbergam (iugum Hareynicū vocāt, die
Sargshöhe) copiosa est. Vidi eandem crebram mōtes Sema-
næ syluæ in principatu Hennebergensi producere.

Lilium purpureum sylvestre, falso pro Asphodelo habitum. Gold-
wurz passim.

M.

MOLLIGO montana Dodonæo dicta libro de purganti-
bus, quæ plāta est de genere rubiarum sylvestrium. Alyf-
son Plinij à quibusdam existimata: caulibus multis, cubitali-
bus, & sæpe maiorib. ramosis, teretib. procumbentib. vitigi-
neis, geniculatis, ex singulo geniculo folijs erūpentib. obō-

gis, angustis, glabris, subnigricantibus, cauliculos & ramulos radiorum stellatorum in modum ambientibus: floribus in singulis pediculis candidis, paruis, inodoris. Radix ei (vt Dodonæus in sua planta requirit) parum nigricat, quin potius ex flauo rubet.

Malua sylvestris pumila, foliis rotundiorib.

Eadem, foliis latiorib. prope Vuernigerodam, solo videlicet pingui.

Malua sylvestris maior, folio in ambitu diuiso & sinuato.

Muscus reptilis seu scanilis, Beerlappen. In Broccenbergo & locis vicinis: item in montib. quibusdam circa Aurbergum non procul à Stolberga.

Marrubium montanum alterum, Stachys Dodonæi, caule quadrato, cubitali, lanuginoso: foliis inferioribus quincuncialibus, trium vnciarum longitudine, incanis, quib. quæ in summum vsq; caulis ascendunt minora sunt: florib. verticillatis, rubris, circa Gerenrodam. Hanc Marrubij montani secundam speciem statuo. Ea autem quæ prima eius generis est, montib. asperis ac meridionalib. gaudens, caule tricubitali sæpe, foliis longiorib. sed nõ ita latis, hætenus in Harcyniæ montib. mihi visâ non est.

Marrubium nigrum, *Ballotis* assimile: alterum foliis paulo maiorib. alterum minorib.

Marrubium aquaticum, Matthiolo *Sideritis* prima, passim in aquosis.

Marrubium χαμαίρις, Planta ex Marrubiorum genere in aruis præcipue quiescentib. aut alias demessis frequens: caulibus ex vna radice pluribus exurgens, palmariib. ferè, quadratis, in terram reclinatis: foliis semper geminis caulem amplexantibus, fescuntialibus circa terram, alias vncialibus, rotundis, in ambitu profundius incisis, similibus ferè

ferè folijs Geranij secundi seu pedis columbini: floribus purpureis Ballotes, quæ primū in verticillorū osculis instar parvulorum capitulorum conuoluta emicant, deinde explicata oblongiuscule exeruntur, veluti Ballotes flores: odore aliquo marrubij. [Ballote crispa Lugdunensium.

Myrrhis Broccenbergensis, radice crassa, profunda, nigra: caule sesquicubitali, cauo, hirsuto, quem folia nigriora palmari ferè pediculo, eoque imbricato amplexantur membraea veluti vagina, similia Myrrhidis Italicæ seu Apij alicuius multū incisi: è membranarum autem vaginalium medio, exoritur subinde alius eodem modo foliosus pediculus, qui tandem ubi folia ei esse incipiunt, aliam peculiarem vaginulam protrudit, ex qua deinceps prorumpit densa, orbiculataq; umbella, duas vncias non multum excedens, conferta exiguis flosculis candidis, muscosisq;. Semina mihi visa nondū sunt. Loco vliginoso fruitur.

Myriophylli species coliculis fluitantibus, imbecillis, longis: folijs plurimis ab radice vsque in cacumen donatis, strictis, oblongiusculis, teneribus, capillamentorum instar, squallidioribus, flore candido, ranunculi. In piscinis.

Millefolium: passim.

Μαριφύλλον, vnifolium. Passim. Illud autē quod baccas profert, ultra vnus anni ætatem est, & duobus constat folijs. Alterum vnico, prioris anni plantula. Simul tamen vtrunq; reperitur eadem radice natum.

Mercurialis mas sylvestris, Cynocrambe, in syluis opacis.

Mercurialis sylvestris femina: Raro, locis opacis.

Matri syluia vulgaris, Waldmeister/ *Asperula Dodonæi* ac *Rubia syluatica aspera Gesneri*: passim.

Malus sylvestris.

Muscus arboreus ac Saxorum, multiplici differentia, quæ magis assidua ac præsentis inspectione animaduerti, quàm descriptio-

nibus tradi possunt. Omnium ferme color viridis est, quibusdam fuscior, nonnullis flavescens, alijs subrubeus. Vnicum autem musci arborei genus præ cæteris elegans alibi hætenus quam in Harcynia non conspexi. Hybernis temporibus reperitur maxime vegetū, vt & veris initio, late obductū Fagorum plerunque corticib. et denso cespite cōstans. Folia eius vulgari arboreo musco lōge sunt tenuiora, elegantiora, Corallinæ non nihil æmula, tota spadicea, eleganter crispata, & mire sibi inuicem implexa, odorata etiam. Hunc autem muscum in tota Harcynia alibi non obseruauī, quam circa Stolbergam & Ilfeldam. In Bröccēbergi præterea iugo musci candida in vliginibus species nascitur, capillaceam quandam veluti substantiam foliorum loco habens, eamque suis pediculis densè circumuolutam, capitulum continens pusillum, cymbali versus superiora patentis figura, coloris spadicei.

Moschatella Cordi. Andersbergi ad fonticulorum scaturigines quasdam. Item Stolbergæ in prato quodam Hainfeldico.

Myrtus tenuifolia. Copiose reperitur in vligine illa, ultra Andersbergum urbem Broccenbergum montem versus, quam nominant den roten Bruch/ hoc est Vliginem rubeam, quod totus ille vliginosus tractus sub radicibus Broccenbergi, & vicinorum montium rubro musco plenus sit, qua videlicet ex Andersbergo via patet Goslariam versus. Fruticulus est lignosus, palmaris, viticulis multis, incuruis: folijs oblongiusculis, vncialibus, myrti folijs angustioribus, quorū extrema plerunq; in tergū cōtorquentur. In exiguis recuruis pediculis profert circa autumnū flosculos paruos, rubicūdiusculos ex albo. Fructū nunquā adipisci potui: cumq; sero admodum floreat, eo aut loco, vbi nascitur, hyems citius, quàm alibi, incipiat, citius etiā grandiores ibi niues cadant, opinor raro eius maturos fructus haberi posse. Cognatū forte quid cum hoc

habet

habet fruticulus ille exiguus Cordi, folijs myrtinis, quem in sua sylua obseruationum describit, pag. 221. a. §. 3.

Myosuron, quorundam *Holosium*: in agris, ad promontoria Harcyniæ, non procul à Northusa.

Melampyron Dodonæi, cuius passim variæ species obseruantur.

Prima caule constat quadrato, late brachiato, foliis in feriori

parte maioribus, quatuor vnciarum latitudine, fescuntiali la-

titudine, acuminatis, lacinijs prorsus carentib. floribus parte

inferiori candidis, rictu autem hiantes, (quem veluti ipsi a-

perti exprimunt, vnde ex vulgari idiomate passim oris vacci-

ni nomine stirps hæc habetur) seu parte superiore, melinis.

Secunda itidem constat brachiato caule, foliis acuminatis,

integris, vnciali latitudine, trium longitudine: floribus ex al-

bo viridique mistis. Tertia consimilis caulibus & folijs est se-

cundæ, floribus melinis, in summo albenibus. Quarta paulo

præcedente minora habet folia: flores vero ima parte puni-

cantes, superiori melinos. Quinta folijs constat duarum

vnciarum longitudine, & aliquid amplius, vnus vnciæ lati-

tudine, in ambitu vt plurimum laciniatis: floribus infima su-

premaque parte punicantibus, media autem candicantibus.

Sexta species est angustifolia, caule constans singulari, folijs

longiusculis, integris, strictioribus spica florum cæteris mi-

noribus, floribus parte superiore rubentibus, inferius melinis.

N.

NASTURTIVM montanum. Duplex est: Maius radice te-

nui, lignosa, multifida, fibrosa: pediculos in superficie terræ

emittens oblongos, numerosos, palmares, plurimis foliis v-

troq; latere sibi correspondentib. exornatos, similib. Nastur-

tij fatiui primum à satione prodeuntis, antequam videlicet

caule-

caulescat: caulem proferens sesquipedalem, frequenter brachiatum, folijs item in oblongioribus pediculis eodem modo dispositis, sed oblongioribus, acuminatioribus, vncialibus ac incisis, flavescentibus: flores ei sunt plurimi, pauci, quos subsequuntur siliculæ tenues, longiusculæ, semine citrino nasturtij paruoque plenæ. Minor simpliciore nascitur coliculo, folijs autem maioribus prædito, longioribusque, acuminatis, flore melino: consimilis pene prorsus Iberidi secundæ supra indicatæ, nisi quod folia huic sint leuiora & splendentia. Rarius autem species hæc occurrit.

Nasturtium hybernium, Flos S. Barbaræ, Pseudobunias Anglorum, Barbaræ Dodonæi.

Nasturtium sylvestre, Thlaspi angustifolium Dodonæi, crebris constans cauliculis, palmaribus & brachiatis: prorsus simile fatiuo, nisi minus in omnibus. Locis aridioribus ac squallidioribus circa vrbes, pagos, moenia ac sapes.

Nymphaea lutea, in piscinis.

Nymphaea alba: copiose in piscinis Vualkenridensibus.

Nummularia: passim locis humectis.

O.

O LSENICHIVM, quibusdam loco Mei habitum; locis humectioribus, sed rarius, vt plurimum tamen vff der Lantgen.

Orobanche: in Aurbergo & prope Gerenrodam.

Orobis Sylvaticus vernus. Planta hæc $\sigma\lambda\alpha\gamma\iota\kappa\epsilon\upsilon\lambda\omicron\sigma$ est, dodrantalis, pauloque altior, radicibus multifidis, filamentosis; caulibus quadratis, striatis: folijs in costa oppositis, araco latioribus, longioribusque, hederæ ferè corymbiferæ similibus (vnde quandoque Orobum cyssophyllum voco) sed minoribus, tenerioribusque, longitudine, vncias duas excedentibus, latitudine

ritudine fescuntialibus quandoq; floribus initio veris ex cæruleo purpurascentibus: siliquis oblongiusculis, vncias duas superantib. quib⁹ semina continentur solida, rotunda, subrubentia. Hæc plâta, licet cum Oroborum descriptionib. non admodum cõueniat, tamẽ aliis stirpiũ generib. non cõmode cõiungi potuit. Georgius Aemilius, Theologiæ doctor, contendebat Astragali speciem esse, vocabatq; Astragalum syluaticũ Vernum, quia quasdam appendiculas paruas in radicib. animaduertisset: quæ tamẽ nota multis leguminib. tam hortensibus quam syluestrib. item trifoliis ac Neriadijs, seu Lyfimachijs purpureis, alijsq; stirpium generib. eiusmodi paruula ac crebra tubercula in radicum fibris appensa cernantur. Doctissimus porro vir Laurentius Hiel, rei herbariæ in Academia in clyta lenensi olim professor celeberrimus, hanc Aphaces speciem ex aliorum sententia faciebat, Aphacen syluestrem nominans. [Plerisq; siliquiferis plantis hæ radicum appendices granulosa communes sunt, adeo vt grandis illa Genista Italica etiam illis neutiquam careat.]

Ocymoides rubrum.

Ophioglosson. In pratis quibusdam humidioribus, præcipue prope Stolbergam, auff der Pfaffen Wiesen.

Oxyacantha Matthioli.

Ononis, in pratis quibusdam & circa loca culta.

Origanum vulgare, passim.

Origanum verticillatum, passim. Planta verticillata, Origano similis, foliis lanuginosis, quam falso quidam pro Clinopodio exhibuerunt.

Orchidis Dodonei primum genus.

Eiusdem alia species, folijs quatuor vel quinq; multo longioribus, dodrantalibus.

Orchidis Dodonei secundum genus.

Orchidis species, testiculatas radices minores obtinēs: folia etiam

L

aliquan-

aliquantulum minora, quam cæteratū speciërum, quatuor ferè, læuia, splendentia: cauliculum rectum, pedali non multum maiorem, in cuius summo fasciculus florum parvus cõspicitur, nõ quidem spicatus, sed in vmbellæ parvæ fere modum explicatus, figura Schænoprasi. [Eiusmodi depingitur in herbario Lugdunensi.]

Orchis bifolia, flore purpureo & candido etiam, in montibus passim ac pratis. Triplici autem differentia reperitur. Altera latifolia est, foliis orbicularibus ferè, vnciarum sex longitudine, quatuor latitudine: altera foliis palmaribus, vnciarum duarum latitudine: tertia breuiora omnia continet.

Orchidis minor species, foliis tenuioribus, in terram reflexis, quinis, senis septenisve: cauliculo breui, digitali, quandoq; dodrantali, tenui, spica breuiore florum punantium pauciorum. Nascitur locis apricis circa Gerenrodam.

Oxalis maior, passim.

Oxalis maior Broccenbergensis, quæ nihil quidem à communiori distat, nisi q̄ loco vliginosiore nata, paulo amplior existit. Eius radicibus mulierculæ ignaris imponunt, quod crocæ admodum sint, pro Rhabarbaro vulgari eas obrudentes.

Ophrys quibusdam existimat a seu Pseudorchis Dodonæi, aut Bifolium.
Locis opacis & humidis passim.

Oxycoscon Cordi, copiose in Broccenbergo & vicinis montibus humidioribus, foliis non ita subrotundiufculis, vt est eius Icon apud Cordum, sed oblongioribus ac strictioribus, lenticulæ ferè, breuioribus tamen: quorum ambitus versus dorsum vtrinq; leniter reflectitur. Longis lignosisq; ac obliquis prorepat in vliginoso musco viticulis, radicibus constans tenuibus, multifidis, lignosis, quibus capillaceæ fibræ multæ adhærent. Flosculi exigui sunt, purpurei, veluti exigui citini. Vaccinia palustria Dodonæi videntur forte eiusdem stirpis fructus esse, vel congeneris. Tantus autem radicum truncus

nostro

nostro Oxycocco non est, quantum icon Dodonæi suorum vacciniolorum exhibet.

Ostrya Cordi, Ornus Tragi, Hainbuchten.

Onobrychis, Caules producit viticulares, humi procumbentes, obliquos, spica florum oblonga, punicea ornatos, foliis vero in longa costa plurimis, longiusculis, genistæ fere. In Thuringia vocatur radix Christiana, quod nomen etiam Astrago cōmune est. Memini quosdam & hanc olim pro Astragalo habere: sed Astragali adnata nulla vnquam in eius radice potui obseruare.

P.

PILOSELLA *maior Gallorum*, sicut plantam hanc nominabat D. Iohannes Pontanus, piæ memoriæ, celeberrimus medicus, reiq; herbariæ peritissimus. Laurentius Hiel Colubrinam nominabat, quemadmodum & vulgari idiomate vocatur. Conuenit cū hac descriptio Ixopi Cordi, sed nō in omnibus. Sunt enim folia ei quidem longitudine sæpe dodrantali, sed latitudine non vnciali, quin potius duarum vnciarum & nonnunquam latiora, carnosæ, pinguia, nihil admodum acuminata, sed in obtusorem ex rotūdo ambitu mucronem desinentia, maculosa & sinuata plerunq; repandaq; quatuor, quinq; aut sex quandoq; cauliculos cubitales exerit & quandoque altiores, pilosos, folijs destitutos, florem proferentes luteum, papposum. Radix ei palmaris est, digiti ferme crassitudine, foris nigro cortice, qui facile auellitur, obducta, succo pingui turgida. In montibus circa Gerenrodam. [Hanc vt arbitror depinxit in Pannonicarum stirpium historia C. Clusius, cum inscriptione Hieracij latifolij.]

Pilosella media, Auricula muris vulgo.

Pilosella minor Dodonæi, floribus candidis, & purpureis, passim in iugis montium.

Pilosella filiquata. Duplex est: Maior radice constat tenui, multis exilibus fibris capillata. Folia in superficie terræ innumera penè circinatim reclinata exhibet, paruis canaliculatisq; pediculis adhærentia trium ferè vnciarum lōgitudine, & vnus pene latitudine, in ambitu parum fibrata, aspera, pilosa, nigricantia: ex horum medio vnus atq; alter coliculus prodit teres, læuis, paucis admodum foliis donatus, totusq; ferè nudus, raro admodum rectus & vt plurimum inter reclinādum hinc inde oblique distortus, circa summum flores proferens paruos, candidos, qui vbi emarcuerunt, oblongiores siliculæ sequuntur, semina parua subrubentia continentes. Nascitur in montibus apricis, & aridiorib. Minor radiculam nanciscitur paruam, fibrosam, lignosam, inutilem: foliola in ambitu terræ exerit numerosa, prioris speciei foliis breuiora, similia foliis Pilosellæ minoris Dodonæi iam dictæ, sed non ita incana, magis vero flauescencia, parum pilosa: coliculos sustollit plures, tenues, striatos, rectos, teretes, palmares, nonnquam dodrante altiores, nonnihil brachiatos, in quorū summo parui flosculi candidi emicant, quos decedentes subsequuntur siliculæ oblongiusculæ, strictæ, similes Thalictri Dodonæi siliculis. [Sophiam Chirurgorum vel Seriphiiū Tragi intellige, quam Dodonæus olim pro Thalicetro habuit, in recentiori vero editione aliud pinxit.] Seminibus exiguis, subrubentibus turgidæ. Conspicitur passim in collibus sub initium veris. [Acrem habet saporem hæc plantula, instar Nasturtij, & Gesnerus inter Myagri species ipsam retulit. Minima omnium huc non temere annumerari potest, quam Lobelius Paronychiam Alsinifoliam, Otho Brunfelsius Genskraut appellantes depinxere.]

Pastinaca sylvestris Cordi, hortensi seu satiuæ in omnibus similis.
Locis apricis & iuxta vias.

Pisum sylvestre referens prorsus satium vulgare: aliquibus in locis

locis copiosum, montibus apricis præcipue.

Polygonatum maius seu vulgare aut latifolium.

Polygonatum tenuifolium maius, strictiora habens folia quam prius.

Polygonatum tenuifolium minus, adhuc angustioribus & brevioribus folijs præditum. Reperitur quandoq; simul eodem solo cum tenuifolio maiori, licet rarius, circa Stolbergam ac Ilfeldam, quibusdam in montibus.

Pseudohepatorium mas, *Herba Cunegundis*, seu *Hepatorium Auicennæ quorundã*, quod folio sit cãabino, quale in suo Auic. requirit: attamen cū flos nenupharinus, quem etiam Auicennæ Eupatorio esse oportet, in hoc non habeatur, viderint isti, quomodo sententiam illam satis defendant.

Pseudohepatorium alterum Dodonai seu fœmina : Vbiuis fermè ad flumina & locis humectis & squalidis circa oppida & pagos.

Persicaria maior, caule sesquicubitali, striato, tereti, geniculato: folijs plurimis, dodrantalibus, asperis, acuminatis: floribus in paulo oblongiore spica rubris. In pratis vliginosioribus.

Persicaria maculata, passim secus vias & ad flumina.

Persicaria mordax seu hydropiper, passim ad flumina.

Perichlymenon, copiose circa Osterodam oppidum ducum Grubenhagitorum, vbi dicitur *Wildrancken*.

Pyrola maior seu Beta syluestris, *Wald Mangolt* / *Limonium quorundam* : quamuis frequentius in montanis, quam pratensibus nascatur.

Pyrola minor, folijs brevioribus, pyri folijs respõdentibus, vnde & vulgus ad differentiam prioris *Birnbeumtchen* vocat, ac maiorem ei efficaciam in glutinandis vulneribus & rupturis attribuit, quam priori.

Papauer erraticum seu Rhæas. In agris & iuxta loca culta, non nunquam & in locis cæduis sylvarum & carbonariorum arcis.

Potamogeton λειόφυλλον, quod à læuore resplendẽte foliorũ sic no-

mino. Est nimirum quod Tomo I. Iconum Dodonæi depingitur pag. 128. folijs rotundioribus aliquantulum, in mucronem obtusiorē diductis. In piscinis quibusdam, Vualckenriti præsertim.

Potamogeton μαλακόφυλλον, folijs confimilibus sed molliorib. non ita splendentibus, flaccidioribus vero adeo, vt extra aquam extracta ob flaccidam istam molliciem facillime concidant, conuoluanturque.

Potamogeton ἰσόφυλλον, folijs salignis, sed multo maioribus. Videtur Cordi Phyllitis lacustris lib. 2. Stirpium. Ilfeldæ ac Vualckenriti in piscinis.

Potamogeton οὐλόφυλλον, seu Crispum, aut fimbriatū, tenerioribus viticulis, folijs oblongis, strictioribus aliquantulum quam in cæteris speciebus ac crispis, quæ mox atque aquæ eximuntur in se conuoluta concidunt, contorquenturque. Huic appenduntur potissimū semina piscium & ranarum verno tempore. In piscinis circa Stolbergam & Vuernigerodam.

Plantago aquatica, passim in paludibus & fossis stagnantibus.

Plantago πολίνευρος maior, seu rubea.

Plantago media Dodonæi: passima.

Plantago ex hoc genere minima, minoribus multo folijs & spica constans.

Plantago πηλίανευρος, minor, Lanceola. Duplex est: Maior folia profert bipalmaria sæpe, duarum vnciarum latitudine ferè, quæ quandoque in ambitu vel pinnulis quibusdam paruis exornantur, vel omnino sine illis existunt: Altera minor folia breuiora habet & strictiora.

Pseudomelanthium, ἀνθεμον φυλλᾶδες. Theophr. Nigellastrum nimirum dictum. In agris.

Ptarmica sylvestris Germanica, ad fluminum ripas, non procul à Stolberga

Persoliata sylvestris.

Perfoliata vera, in agris, ad pagum Hermannisacrum.

Pimpinella Italica maior, Sanguisorba. In pratis quibusdam humidioribus. Minor passim.

Pimpinella nostras communis maior, circa Ilfeldam & Vuernigero-dam, sed rarius: vulgari in omnibus similis eademque est, nisi quod maiora latioraque aliquantulum folia contineat. Minor, passim.

Polygonon mas, passim.

Polygonon masculum fruticosum, radice tenui, multifida, lignosa fibrosa que, superuacanea, cauliculis tenuibus, brachiatis, lignosis, foliolis multis hyperici minoris, sed multo tenerioribus, aut serpilli tenuifolij. Flores eius nōdum obseruavi. Reperi aliquando non longe à Stolberga, secus vias. Non est Polygonon alterum serpillifolium Anglorum.

Polygonon femineum locis vliginosis & stagnantibus.

Polygonon femineum ἀφύλλοκαυλον. Singularibus exurgit caulibus, striatis, cubitalibus, qui geniculis multis articulantur, tubarumque modo sibi immittuntur ac caui sunt, semunciali latitudine, in acuminatum fastigium terminati: Quandoque ex articellis reperitur etiam folia emittere admodum parua, tantum circa summum caulis. Inuenitur in pratis vliginosioribus, non procul à Stolberga. Vbi vero ad piscinarum ripas ex ipsis aquarum fundis progignitur, culmos erigit tricubitales, folijs prorsus nudos.

Pseudochamaedrys maior, passim, Caulibus brachiatis, folijs dentatis, florib. cæruleis. Gamandræa vulgo dicta. Verbenaca supina Dodonæi.

Alia eiusdem species caulib. altiorib. paulo, tenerioribus: folijs amplioribus & rotundioribus, vncias duas ferè longis, latisque: floribus paucioribus, cæruleis.

Eiusdem alia species rotundiore itidem folio, sed longe

longe minori, utpote vix vnciali longitudine ac latitudine, hispidiori, dentato, pluribus autem caulibus prædito.

Polygala Tragi, florib. cæruleis, passim. Reperitur hæc non infrequenter flore rubicundiusculo, nonnunquam quoque toto candido.

Eiusdem species foliis circa radicem rotundioribus, crebrioribusque, circinatim terræ incumbentibus: ea vero quæ coliculos ambiunt, priorum specierum foliis similia sunt prorsus: flores & hæc cæruleos obtinet, saporem verò admodum amarum, qui ita in cæteris non animaduertitur gustu insignis esse.

Polygalon Cordi, Fœnugræci syluestris nomine habitum à Trago: Aemylius Glycyrrhizam syluestrem, ob dulcem saporem nominabat, ut in Scholio, quod descriptioni apud Cordum subiectum est, patet: illud enim Aemylij est. Verum alia est Glycyrrhiza syluestris nostra, de qua supra.

Pentaphyllum maius: passim, præsertim circa loca habitata.

Pentaphyllum medium, medio modo se habens, quo ad folia, inter maius & minus.

Pentaphyllum minus, minoribus folijs, locis aridioribus, vinctis siccis hinc inde direptans.

Pentaphyllum minus suffruticescens: Radice constat lignosa, multifida, fibrosa, densa foliorum congerie: breuioribus caulibus, digitali longitudine, minoribus folijs, locis aridioribus.

Pentaphyllum *δερμόφυλλον*, Lupinifolium: in ericetis quandoque & sub virgultis.

Pentaphyllum canum, *πολύχλον*, cauliculis fruticosis, sesquidodrantalibus sæpe, brachiatis: foliis in ambitu profundius dentatis, superna parte nigricantioribus, inferna canis. Passim circa vias, locis asperis.

Pentaphyllum palustre, Plinij fragiferum existimatum, quod consimilia quidem capitula, flore deperdito, fragariæ proferat, quæ

quæ tamen esui apta bacca destituuntur. In eadem planta huius generis, folia tam septena quam quina vno pediculo seu viticulo inhærentia simul sæpe conspiciuntur, vnde non solum pro Pentaphyllo sed & pro heptaphyllo quoque haberi posset. Nusquam autem hoc, quantum mihi constat, in vniuersa Harcynia nascitur, præsertim in Broccenbergo.

Phyllitis, Lingua ceruina, montibus vmbrosis ad Beram flumen super Ilfeldam præcipue.

Porum iunceum sylvestre, locis quibusdam maxime in montibus Gerenrodensibus.

Prunella vulgaris, flore cæruleo punicante.

Eadem flore ex diluto cæruleo albicante: sed rarius offertur, locis montanis versus Aurbergū, non procul à Stolberga.

Eadem cauliculis palmaribus, folijs minoribus, floribus candidis, copiose in montibus circa Andersbergum.

Pyraſter arbor, pyrus syluestris, passim.

Populus Libyca, Tremula, Alpina Matthioli, Aspen falso Trago

Populus nigra existimata.

Pulmonaria vulgaris, arboribus adnascens, præsertim quercub. sorbo aucupariæ, alijsq; passim, item Saxi.

Pulmonaria herba flore cæruleo punicante. *Pulmonaria* Plinij Gesnero. Locis passim humidioribus, opacis, & cæduis. Folia sæpe, præsertim circa Stolbergam in syluis opacis, candidulis elegantè variegantur, veluti que emblematico opere intercurſantur picturatis inscriptionibus, per vniuersam suam amplitudinem longitudinemque, non autem candidis maculis alijs in partibus notantur: quæ tamen in hac planta alijs in locis quandoque extra Harcyniam deprehenduntur, præsertim in satiua, quæ ex Belgio affertur. Vt plurimū tamen aliàs inscriptionibus hisce prorsus carent.

Pityusa maior Dodonæi.

Reperi alias in Thuringia in fluuiorum marginibus huius

Tithymalorum generis Pityusam grandem, quæ eadem videtur esse cum Esula Germanica Anglorum, radicibus crassis, longis, multifidis, nodosis, cortice rubro obuestitis: caulibus bicubitalibus, brachiatis, numerosis, qui folijs creberrime præcinguntur oblongis, oleæ minoribus. Nondum vero hæc mihi in Harcynia visam scio. An vero alicubi in ea inueniatur, ambigo.

Pityusa minor Dodonæi, duarum specierum. Altera habet folia paulo maiora, latioraq; ac flores in maiori speciosioreq; umbella maiores: altera minor, folia breuiora, strictioraq; ac tenuiora, umbellam minorem ac minores flores.

Peplus, Esula rotunda, etiam à Cordo tradita. In hortis.

Primula veris, quævis, Paralysis sylvestris, passim præcipue in pratis.

Eadem hortensis: in hortis.

Polypodium, passim in ruderib. murorum antiquorum, in faxis, ad radices item quercuum, corylorum, fagorum, aliarumq; arborum.

Phœnix, Lolium sylvestre aut rubrum: passim. Tragus in primo genere graminum confundit cum sterili aena: In duplici est differentia. Prima vulgatissima est, vbiuis ferè secus vias & semitas obuia, in oblongo scapo continua serie breuiores spicas emittit, modo eo, quo spicæ in lolij culmo disponuntur, adeo vt ipsi Lolio quam maxime sit assimilis. Altera spicas continet non in oblongo scapo, sed in eius summitate in fasciculo quasi disperso compræhensas. Hæc apud Tragum depingitur pro Aena sterili, primo videlicet ipsius graminum genere. Sicque Tragus aenam illam cum hac Phœnice dupliciter confundit, primum in descriptione, deinde in pictura.

Pinafer, folijs tenuibus, longissimis. Circa Ilfeldam & Vuernigerodam.

Picea: locis iisdem.

Petasites, passim ad flumina, inq; ipsis fluminib. flore punicante, capilloso, papposoque. Folio grandissimo, reperitur ultra Ilfeldam in Bera fluuio, & qua ex Elbingeroda Vuernigrodam itur.

Petasites flore candido, copiosissime Anderbergi.

Potentilla, passim.

Persicaria silicosa Anglorum seu *Noli me tangere*, aut *Pseudapocynon* quorundam.

Portulaca aquatica, folijs satiuæ minoribus, seminibus iisdem in fluuio nõ procul à Schartzfelda arce comitatus Honsteinensis. Item in fluuio præterlabente Saxuuerfium pagum inter Northufam & Ilfeldam.

Prunus sylvestris.

Phalaris sylvestris minor. Maior, quæ à satiuæ in hoc præcipue differt, quod spicas obtineat asperas, lappaceas, vestibibus adherentes, Harcyniæ quantum mihi quidem constat, ignota est. Minorem autem vidi familiarem montibus quibusdam vliginosioribus circa Anderbergum, radice crassa, fibrosa, nigricante, folijs frequentibus, digitali longitudine, strictis & imbricatis: coliculi ex horum medio profiliunt, spithama nonnunquã paulo lōgiore, quandoq; & breuiore, plures, leniter striati, enodes, spicã squammatã Phalaridis satiuæ simile, sed multo breuiore in summo cõtinentes, plumbei coloris, mollem, nõ asperã, nec lappularũ modo adherescentem.

Platanaria Dodonei, *Carex*, *Matthioli sparganion*. In piscinis & fossis stagnantibus.

Pseudocyperus seu *Cyperus sylvestris*: passim locis vliginosi, iuxta aquas. Huius autem aliquot sunt differentiæ. Communior, qui frequentius obuiam est, *Pseudocyperum* *πολύκεραρον* voco, quod videlicet copiose semẽ suũ in densis ac latius dispersis comis seu veluti racemis nigricantib. pferat: radicibus

constantem crassis, fibrosis, nigricantibus: caulibus sesquipedalibus, geniculatis, triangularibus, culmi hordearij crassitudine: foliis circa radicem & ex geniculis prodeuntibus, dodrantalibus, longioribusq; acuminatis. Alterū genus nomine Pseudocyperum ὀλιγόκροτον, quod quidem, quo ad folia & radicem, (quæ huic quoq; nigricās est & crassa, & frequenter capillaceis fibris obsepta) priori simile est, sed capitulis feminum differens, quæ licet vt prius, in summo caulis ex nodoso tuberculo emittit in singularibus pediculis oblongis contenta, ea tamen pauciora, rariora ac flavescentia sunt, & squamata. Estq; hoc rursus duplicis discriminis. Pseudocyperus enim ὀλιγόκροτον maior, multis in locis reperitur, foliorum magnitudine ac latitudine, caulis item proceritate ἡ πολυκροτον fimillimus. Minor vero radice constat parua, spadicea, fibrata, folia continens milio breuiora, digitalem longitudinem raro excedentia: cauliculum emittens dodrantalem, interdum paulo longiorem, tenuem, paucis, minoribus ac tenuioribus folijs ornatum, in cuius summo ex tuberculo nodoso, pauci, tenues, breues, pediculi emergūt, capitula parua, pauca raraq; & squamata, spadicei coloris exhibentem.

Polemonium primum Dodonai, caulibus sesquipedalibus, teretibus, læuibus, geniculatis: ex quorum quolibet geniculo bina folia ex opposito sibi correspondentia prodeunt, oblongiuscula, læuia: in summo ex vtriculis quibusdam protuberantibus que sunt veluti vesiculæ quædam inflatæ, læues, & candidæ ac hirsutes, flores proferuntur in extremitatibus reflexi, paruulij, laciniati ac candidi, sub quibus in interiori parte vesicularū, capitulum rotundum, oblongiusculum, acuminatum reperitur, plenum seminibus rotundiusculis, asperis, grisei coloris, papauere maioribus.

Parthenium, seu Matricaria.

Pteridion seu Pteridarian Cordi: Pusilla Filicis species, bestem

vix attingens, raroque. Inuenitur præcipue in Musco vdo pratorum quorundam, nonnunquam etiam ad radices annosarum arborum, locis opacis, ac humectioribus: in petris item madidioribus.

Q.

QVERCVS. Gerenrodæ in Quercubus humiliorib. frequētia adnata quædam reperiuntur, inter crebriores petiolos foliorum simul cohærentes ad tuber aliquod ramulorum exorta, quæ oblongiuscula sunt, ad basin quidem rotundiori conglobataque figura, in tenuem deinde mucronem fastigiata, constantia materia squammatim sibi cohærente: quæque conuulsum veluti quempiam exiguum exprimunt. In annosarum quoque quercuum truncis vna illæ quercinæ, quarum mentio adeo præclara est apud Encelium, reperiuntur, non solum veris initio, quo tamen maxime tempore oriri solent: verum etiam in ipsis canicularibus. Sub illis enim meminimus illas vvas vel granula istiusmodi pro vuis alijs habitata, aliquando Stolbergæ adhuc cortici arboris inhærentes, ac vegetas, iamque primū enatas, videre. Est autem vicij genus, simile penè ipsis recentib. Gallis quernis, nisi quod sit ijs minus, huic arborum generi ex superfluo succo circa radicem accidens, qui vbi vetustatis ratione arbore morbum aliquem contrahente seu imbecillitatē, per vniuersas vsque eius partes distribui, ibique confici nequit, prope radicem circa corticem relictus consistit, ac ibi coaceruatus diutiusque detentus & vi solis ac ambientis alteratus, tandem viam quærendo prorumpens tale tuberculum baccæ alicuius instar, vel vnum vel plura protrudit, stolonum tandem exortui inferuentia, eadem ratione, qua idem vitij in Tiliarum antiquarum arborib. prope radices cōtingens videmus sæpenumero.

RA P U N C U L V S syluestris cummunior, folijs ceruicariæ maioris, mucronatis: caule cubitali, læui, tereti: flore spicato ex viridi leniter albente: passim in pratis & locis quibusdam montanis. Mihi vocatur Rapunculus syluestris spicatus albens: licet eius speciem in Thuringica sylua, floribus profus candidis viderim.

Eiusdem species floribus cæruleis, quæ est rapū syluestre Dodonæi alterum, rapunculus syluestris Tragi ac Anglorum Rapuntium maius Alopecuri racemoso flore. Plurimus est hic rapunculus vff der Langen/ loco inter Stolbergam, & Elbingerodam.

Rapunculum voco *syluestrem spicatum cæruleum*. Priori omnibus est ferme similis, nisi quod florum colore præcipue discrepet.

Rapunculus syluestris cæruleus umbellatus. Lacteo est succo, sicut reliquæ Rapunculorum species. Duplex vero reperitur: Maior, quæ rarius obuiam fit, ex vna radice numerosissimos profert coliculos, tenues, teretes, scabros, hispidos sesquipedales, folijs plurimis, oblongiusculis, angustis, fimbriatis ac hispidis præditos, in umbella parua flores cæruleos continentes: semine fuluente exiguo. Minor species locis aridioribus ac soli expositis, maxime vero arenosis frequentior est, folijs & caulibus breuioribus vt & umbella sua cærulea.

Rapunculis annuero stirpes illas lacteo succo præditas ac rapunculorum modo oblongioribus & lactescentibus radicibus, superne protuberantibus constantes, & campanulatos flores edentes, vnde campanularum nomine communiter herbarijs vocatæ veniunt: quibus omnibus folia sunt Nerio similia, longiora ac latiora in quibusdam speciebus, in quibusdam etiam breuiora ac angustiora. Hincq; eos rapunculos

los *νηριόφυλλος* appello. Harum autem aliquot species facile admodum industrio rei herbariæ perscrutatori patebunt, quarum itaque recensebo hic tot, quot illo in genere hæcenus per Harcyniam nostram mihi observare licuit.

Ranunculus ergo campanulatus Nerijfolius primus caulem habet sesquipedalem, teretem, parum striatum, inter folia in adnata quædam seu brachiola explicatum: folia autem Nerij quincunciali longitudine, vncialique ferme latitudine: florem campanulatum, cæruleum, in ambitu orificij parum dissectum.

Secundus folia obtinet priori crebriora, pauloque angustiora, longioraque multo, utpote dodrantalia: caulem item crassiores: florem priori maiorem.

Tertius & ipse quoque folia exhibet angustiora, secundo tamen breviora: flores vero ampliores maioresque, cymbali alicuius patentioris in modum, in extremis oris diuisos.

Quartus est caulibus brevioribus, foliis item minoribus, quorum ea quæ radici propinquiora sunt, vnciarum ferme trium sunt longitudinis, dimidiæ autem latitudinis: quæ vero per reliquum caulis conspiciuntur, ijs breviora sunt: floribus est autem admodum patentibus repandisque sed tertij minoribus.

Quinto caulis est pedalis, pauloque procerior, asper, non admodum foliosus: folia vero sunt nigriora, vncias quatuor aut quinque longa, vnam vero penè lata: flores cymbalares, minores, aperti, ventre tamen eius non in rotundam cavitatem expanso, ut in illarum specierum floribus, quas iam recensui, videre est, sed plicato.

Sextus, Rapunculus campanulatus aut Neriifolius minor, caules erigit pedales, angulosos, scabros: folia eius, ea videlicet, quæ radici proxima sunt, vnciarum quatuor longitudinem

dinem assequuntur, vnius vero latitudinem: reliqua quæ cauli appenduntur, triuncialia sunt & breuiora etiam: caules huic speciei in summo in brachiola diuiduntur crebriora, tenuiora, flores exhibētia campanulatos, cæruleos, plicatos in ambitu ad orificium diuifos, similes omnino speciei sequēti.

Septimus seu Rapunculus campanulatus linifolius coliculos profert non admodum rectos sed procumbentes, foliosos, brachiatos, adnatis refertos. Folia ei primo prodeuntia sunt vncialia ferè, subrotundiora, in mucronem tamen producta, in ambitu leniter dentata, similia foliis quibusdam violæ tricoloris, quam vulgo Florem trinitatis vocant: cætera, quæ caulem frequenter ambiunt, longiora euadunt, sed tamen strictiora existunt, lini foliis quodammodo affinia. Flores plures, cærulei, plicati, in ambitu diuifi in hoc cernuntur. Vbiuis autem hæc species frequens est.

Ribes syluestris, frutex plerisque in locis circa Stolbergam, Ilfeldam, Gerenrodam, aliaque loca frequens fructu viscoso & nauseoso.

Ranunculus bulbosus Apuleio à Dodonæo ascriptus, ac nona ranunculi species apud Cordum, quinta vero apud Matthiolum, sed Ranūculus primus Tragi, atq; sceleratissimus eidem dictus, alij flammula.

Ranunculi tertium genus Cordo & Trago, quartum vero Dodonæo, quod quidam *Ranunculi Martij* nomine appellant, quia genus illud initio veris mox mense Martio frequentissimum conspiciatur, tam in syluis, quam hortis ac campis passim: quamuis alius Ranunculus Martius existat, is qui à Trago hoc nomine dictus habetur. Huius autem generis alii quot differentiæ vbiuis ferme sese contemplandæ offerunt. Primum autē eius genus vidi frequens ad sepes, radice transversa, ex rubro nigricante ac cirris quibusdam amplexata, ex qua coliculi oriuntur singulares, dodrantes, in summo in

tres contrarios pediculos breuiiores diuulsi, quibus folia continentur diuisa, crenata in ambitu ac subnigriora, cæterisque iam narrandis speciebus aliquantulum latiora. Hoc vero genus flores edere nunquam potui deprehendere. Secundum genus flore citrino præditum est, cuius etiam discretæ reperiuntur non infrequenter species. Prima namque quæ in hoc genere maior est, pediculo constat palmari, folijs profundius incis, quam prioris generis, quarum tamen particula à se inuicem diremptæ longiores sunt, strictiores vero & vbi in mucronem deduci incipiunt, dentatæ, nigriores item: ex media foliorum ala bini, oblongiusculi vt plurimum petioli egrediuntur, quorum quilibet florem exhibet singularem, luteum, foliolis septem, nonnunquam & octo compositum, intus staminula plurima ostendentem luteis apiculis conspicua.

Altera species, quæ minor est, breuiiores aliquantulum nacta est coliculos, foliorum item à se diuulsa particulas breuiiores & angustiiores. Florem deinde singularem profert in pediculo vnico, eumque breuiorem.

Tertium genus flores obtinet candidos, cuius etiam specierum nonnullarum euidens discrimen occurrit. Huius itaque species maior coliculum emittit palmarem, folia cum primo genere eadem, hoc est, in latiores particulas, non vero in longas discreta, nigriora, florem in singulari pediculo vnicum. Altera eius seu media species minoribus coliculis nititur, folijs item minoribus gaudens, vt & flore. Minor species rursus omnia minora obtinet, vt pote cui folia raro admodum sunt vncialia.

Quartum flore ex candido rubente donatur, folijs iisdem cum primo & tertio genere, ipsum etiam ratione differentis proportionis foliorum, præcipue in maiorem & minorem speciem discretum esse animaduertitur. Hæcque genera omnia (præterquam primū quod circa vrbes & pagos, ad sepes et

dumeta nascitur) vno eodemque in loco passim in syluis veris principio facillime inueniri poterunt.

Cæterum huius classis & quintum genus frequenter obseruauit, quod tam in montibus, quam hortis oritur ac sterile prorsus est, radice subnixum transversali, parua, iuncti crassitie, forinsecus ex rubro nigricante, paucis cirris ipsi annexis, ex qua singularis prodit coliculus palmaris, in summo non ita euidenter in tres pediculos diremptus, sed potius in foliorum breues veluti unguiculos quosdam diductus, foliis ipsius longius incisus, in ambitu dentatis. Hoc autem præ reliquis huius ordinis generibus folia hæc peculiare obtinet, quod in dorso frequentibus veluti stigmatibus seu punctulis protuberantibus sint picturata exasperataque.

Ranunculus polyanthemus primus Dodonæi, qui est *Ranunculus pratensis primus Anglorum*, octaua vero *Ranunculi* species Cordo.

Ranunculus polyanthemus maculatus. Hic folia continet in palmariis canaliculatisque pediculis quinque profundioribus incisuris, veluti in pentaphylli modum diuisa, correspondentia folijs maioribus, quæ in caule ranunculi auricomi dicti existunt, nisi quod ipsi multo sint latiora, maioraque; quælibet vero harum quinque foliosarum diuisionum rursus in tres alias profundius inciditur, partibus ex neruis cuiuslibet diuisionis altius crenatis. Caulem emittit cubitalem culmi frumentacei crassitudine, teretem, latum, læuem, brachiatum, flores proferentem citrinos, plures. In medio autem foliorum, qua ipsa cum suis diuisionibus, veluti in vnum principium collecta, unguiculis quibusdam suis pediculis adheret, macula sanguinea altius impressa conspicitur: ideoque videtur hoc genus comprehendere à Trago sub altero suo *Ranunculo*, cui maculas *Persicariæ* ipse attribuit, quæuis icon apud ipsum, nostræ stirpi non respondeat.

Ranunculus Cordisextus, seu flammula ipsius radicibus multifidis, caulibus hirsutis, folijs consimilibus quodammodo Ranunculo bulbofo, multo tamen maioribus & latioribus, utpote quæ expansam manus volam adæquent, incisus, crenatis, nigris, pilosis, flore citrino.

Ranunculus tertius Matthioli, aut eidem tamen congener. Admodum autem manca huius descriptio apud illum Commentatorem. Meum ego reperi aliquando (sicuti etiamnum illum papyro agglutinatum seruo) cum nondum in caulem creuerat, radice oblonga, multifida, fibris frequentibus intercurfata, ex qua prodibant multi palmares, imbricatiq; pediculi, in ambitu terræ procumbentes: quibus iuxta extremitatem addebantur folia ex cōtrario correspondentia, incisa, crenata, apij officinarum ferè similitudine, quæ post breue interstitium subsequēbantur consimilia alia extremum pediculi locum occupantia, omnia ex viridi nigricantia, splendētia & leuia. Puto me etiam alias hanc Ranunculi speciem cum suis caulibus, rotundis videlicet & floribus citrinis extra Harcyniam vidisse.

Ranunculus auricomus Dodonæi, seu tertia apud Dodonæum Ranunculi species. Ranunculus dulcis siue pratensis Trago dictus.

Ranunculus palustris, seu Apium Aquaticū Tragi, Wasserhanensfuß / Prima Ranunculorum Dodonæi ac Cordi species: passim in fossis stagnantibus fluuiorum alucis alijs locis vdis.

Ranunculus aquaticus ἀρνολωστέφυλλον, seu folio Plantaginis acutæ, qui est duodecima species Ranunculi apud Cordū, quam ipse πλατίφυλλον vocat. Reperiuntur huius in Harcynia duæ species: Maior, quam Cordus superficialiter describit, radice constat crassa, nigra, capillataque, caulibus teretibus, cauis, geniculatis, sesquicubitalibus ac brachiatis: ex cuius singulis geniculis folia prodeunt Plantaginis acutæ ferme

figura, sed non ita neruis conspicuis intercurfata, splendentia, læuia seu glabra, dodrantem sæpe longa, vnciali latitudine: ex quorum alis brachiola & ipsa geniculata prodeunt, è suis geniculis cõsimilia sed breuiora folia producentia. Sunt vero folia hæc in hac nostra stirpe, integra prorsus absq; omni serratura, quamuis & alijs in locis ipsa serrata viderim. Flores profert Ranunculi auricomi, ex luteo pallidiores, maiores reliquis ranunculi speciebus. Nascitur autem copiose circa Vualckenridam monasterium ad piscinas, inter arundines. Rembertus speciem huius folijs serratis flammulæ nomine depingit Tomo I. Iconum pag. 415. Minor radice exoritur multifida, coliculis geniculatis, tenuibus, dodrantalib. procumbentibus: folijs oblongiusculis & multo strictiorib. flosculo citrino paruo. Passim in vlginibus & ad aquas. In hac etiam minori specie, quo ad folia discrimen quandoque aliquod reperitur: nam folia illa vt plurimum huic plantæ integra sunt, absque dentatis impressiõnibus: nonnunquã & parum dentata circa extremum mucronem reperiuntur. Porro cum generi huic Ranunculorum τὸ ψλαδισφύλλων nomen indiderit, nõ præter rem facturum me putauero, si hic obiter saltem meminero alterius huius generis Ranunculi speciei, quã ego τὸ ψλαδισφύλλων nomine habeo. Hic autem toti Harcyniæ nostræ ignotus, vt credo, prorsus est, ac maxima existit species Ranunculi istius duodecimi Cordi iam descripti. Ipsum vero copiosissimũ reperi olim in Marchiæ veteris syluis, locis vlginosisioribus ac opacis, putridis, limosis & foetidis, maxime circa Stendaliam & Tangermundam ciuitates. Radix ei est nigra, crassa, vix in extrema limorum superficie comprehensens ac hærens, capillaceis cirrosisque fibris numerosè circumsepta: caulem emittit singularem, sesquicubitalem, digiti ferme crassitie, geniculatum, folijs ex singulis geniculis prodeuntibus longis, acuminatis, latis, quorum ea quæ infe-

rius cauli adhærent, dodrantalia sunt, quandoque & sesquidodrantalia, vnciarum duarum, quandoque etiam trium latitudine, non ita carnosâ vt in platyphyllo Cordi, sed molliori substâtiâ, & propterea facile flacciditati obnoxia, glabra, splendens, sine serraturis: flores exhibet in singularibus pediculis, singulares, eosque paucos, grâdiore, folijs sex, septemue in ambitu constantes, subpallidioribus ex luteo, capitulo intus frequentibus staminulis exornato: flores decedentes subsequuntur semina Ranunculis cæteris similia sed maiora aliquantulum, nigrioraque.

Ranunculus maximus λευκάνθημος seu Aconiti formis. Radice nititur nodosâ, quali nimirum aquaticæ plantæ plurimæ firmari videtur, fibris multis cãdidis ex ea propendentib. eaque iuxta terræ superficiem capillamentis quibusdam durioribus circumuestita, quæ scilicet ex nervosis pediculorum partibus superiorum annorum transeunt in eiusmodi formam, post deperditam substantiam reliquam. Emittit primum pediculos imbricatos dodrante longiores, in quorum summo foliû late expansum ac quinquies vel sexies vt plurimum profunde incisum & in ambitu serratum, simile folijs alicuius Aconiti speciei, continetur. Caulem profert sæpe bicubitalem, calami scriptorij crassitie, intus cauum, splendens, teretem, in summo quibusdam adnatis brachiatum, cui priorib. consimilia adhærent folia paulo minora, breuib. item pediculis donata. Flores ei sunt forma cæterorum Ranunculorum, maiores paulo, lactei, quibus decedentibus protuberanti capitulo inhærent semina reliquis Ranunculis (excepto latifolio nostro) grandiora. Eadem proculdubio cum hoc est stirps illa, quæ in Valerij Cordi obseruationû sylua describitur pag. 222. esse herba Lycoctoni maiorib. geranij folijs &c. Copiosâ est in vlginibus montosis circa Broccenbergum & in finitimis montibus, locis præcipue opacis. Superiori anno

dum fyluam Thuringiacam transfirem, eandem ibidem con-
spexi.

Rumex maior, passim. Folijs videlicet grandioribus. Idem cum
Rhabarbaro monachorum, nisi quod sit syluestrior.

Rumex minor, radice fibrosa, cirris plurimis obsita capillaribus:
foliis longis, strictis, vnciali latitudine, sinuatis, flauescenti-
bus: caulibus brachiatis, striatis, lignosis, seminum racemis
frequentibus abundantibus. Nasctur circa loca culta.

De Rumice aquatico seu Hydrolapatho, supra.

Rubia syluestris, passim.

Rubus vulgaris. *Kraßbeer* / *Brambeer*. Locis pluribus & maxime
iuxta loca habitata, in altis etiam montium iugis & locis cæ-
duis & carbonariorum areis.

Rubus Idæus, passim, fructu videlicet communiter rubicundo,
nonnunquam & candido sed rarius.

Rubus minimus, seu *Rubus Alpinus* Gesneri: hic *Steinbeer* vo-
cant. Circa Vualckenridam, Stolbergam & Ilfeldam.

Rapistrum aruorum, *Niederich*: non tam in agris, quam quandoq;
locis quibusdam apricis ac cæduis.

Rhamnus Solutinus, locis quibusdam.

Reseda, planta ex Erucarum syluestrium genere, hoc nimirum à
Stirpium inquisitoribus nomine Plinio attributa. Eam au-
tem duplicem vidimus. Maior circa loca inculta, locis apricis, in quibusdam Promontorijs & secus vias nonnunquam
cōspicitur, radice multifida, longa, fibrosa, candida: circa cu-
ius caput in terræ superficie densus foliorum flauescentium
plerunq; cespes circumfunditur, in modum Erucæ dissecto-
rū, tenerius tamen, ac ita vt inter Erucæ alicuius & syluestris
Rutæ caninæ Gallorum folia, mediam veluti figuram obti-
nere videantur. Ex horum medio caules prodeunt cubitales,
lignosi, striati, procidui, adnatis frequentibus brachiati. Folia
quæ caulibus & brachijs appenduntur, oblongiora sunt, ac
minus

minus diuifa, femunciali latitudine. In summo caulium & brachiorum veluti in oblongioris spicæ figura thyrsuli cōspiciuntur dense flosculis in singularibus exiguis pediculis singulis cōstitutis obuestiti, luteolis, muscōsis, capillaceis; quibus emarcescentibus prodeunt oblongiusculæ, turgidæ ac flauentes theculæ superne repandulæ seu hiantes. Estq; hæc omnino illa Reseda, quam & Angli in sua Aduersaria describunt & depingunt, eamq; præterea Erucam peregrinam, Italicā siue Cantabricā appellitāt: quāuis ibi in icone illa adeoq; densa circa radicē eius foliorū luxuries nō exprimatur. Minor radicib. existit breuioribus: coliculis simplicioribus, rectioribus, teretioribus, minus foliosis, dodrantalibus, nonnunquam & sesquidodrantalibus, folijs minoribus priori, eodē tamē modo incisīs: in summo coma breui flosculorum cōstituta, flauente. Hæc in iugis montium altissimorum nascitur, præcipueq; in Herzbergo, cui Ilfelda adiacet.

S.

SIDERITIS *prima* Dodonæi & Fuchsi *Zeisgenkraut*. Collibus apricis & meridiano soli obiectis, in promōtorijs præcipue circa Ilfeldam, Vuernigerodam, Gerenrodam, versus Northusam.

Huic cōgeneres aliquot præterea in Harcynia plantas obseruauī quæ & aliis etiam locis reperiri solent. Prima illarum est odoris admodum grauis, caulibus cubitalibus, quadratis, asperis, hirsutis: quibus per continua interualla semper folia bina ex aduerso adhærent oblonga, mucronata, vncias tres, quandoq; etiā quatuor longa, vnam lata, in ambitu serrata, superne nigriora, inferne magis cinerea, hirsuta: floribus rubicundis, verticillatis. Reperitur hæc ad ripas fluuiorum & circa loca habitata quandoq; & in agris.

Secunda consimilis admodum iam dictæ speciei.
nisi

nisi quod in omnibus longe sit minor, prorsusque inodora. Radix ei est transuersalis, lignosa, cirros quosdam obtinens, inutilis, candida: coliculi palmares, quadrati, asperi, recurui, rubentes, brachiati: quib. folia per interualla sunt bina semper ex aduerso locata, fescuntiali longitudine, semuncialilatitude, mucronata, serrata: flores itidem verticillati, rubetes, longius extra suos alueolos exerti, quam in præcedente. Figuram stirps hæc nonnihil minoris ocymi referre videtur. Passim locis asperis, montanis, sterilib. saxosis ac apricis. Cõspicitur hæc species etiam quandoque flore candido, sed rariuscule.

Tertia, quo ad foliorum magnitudinem inter iam politas duas stirpes medio se loco habet, eamque propter flores sideritidem cæruleam voco. Caules producit quadratos, infirmiores, brachiatos, folijs numerosis præditos, quorum semper bina ex vtroque latere sibi opponuntur, molliora, nigricantia: horum maxima vncias tres longa sunt, vnam lata, & subinde vsque in summum apicem caulis attenuantur, suntque similia folijs Pseudolysimachiaæ purpureæ, nisi quod breviora: inter vtrasque alas exiguus consistit petiolus, cui vasculum quoddam cauum incumbit, ex quo flosculus oblongus, eleganter cæruleus exeritur, forma ea, qua solent quarundam vrticarum mortuarum flores esse. quo decedente superne vasculum veluti superiniecta valuula ocluditur, semina continens papaueris, maiora, lutea. Prouenit hæc passim in ripis fluuiorum, piscinarum ac fossarum stagnantium, in pratis item vliginosioribus. [Hanc videntur Lobelius & Pena inter Lysimachias retulisse & nomine Galericultaæ à vasculorum forma depinxisse. Folia crenata sunt, quod hinc silentio præteritum fuisse demiror; Plantæ sapor amarus est, Graticulæ ferè in morem. Ideoque eam (prius quam illi suas obseruationes in lucem ediderant) Herbarij quidam Gratiolam

tiolam cæruleam appellare non verebantur, à qua tamen figura tota non parum discrepat.]

Sideritis Cordi: Hæc olim proueniebat in agris montanis mōtis Haynfeldi prope Stolbergam, dū uidelicet illi adhuc excolerentur, auenaq; confererentur. Nunc autē postquam cessante cultura agri illi in pratensem naturam abire cœperunt, etiam planta hæc euauit. Nusquam autem inter ea, quæ in publico Cordi nomine extant, hæc descripta habetur. Ostendit vero Cordus olim hoc nomine plantam istam tum Aemylino, tum alijs. Nascitur autem alias frequens in arenosis agris Marchiæ veteris, aliisque locis. Radix ei est tenuis, lignosa, candida, fibrosa: Coliculus tenuis, cum paucis adnatis, quadratus, dodrantalis ferè, hirsutus: folia ei sunt sufflauētia, vncialia, rotūdiora, hirsuta, in ambitu dentata: verticillos præfert consimiles vt & semina ac flores, Sideritidi primæ. Cæterum illius Sideritidis primæ species aruensis, passim alias, quædam in agris mōtanis reperitur folio mucronato, primæ Sideritidis, minori, flauescentiori, caule cōsimili sed breuiori. Verum illa diuersa omnino est à Sideritide nostra Cordi, vt pote cum huic folia rotunda sint, quæ isti contra mucronata habentur: quod ideo *παρέρχως* indico, ne videar forte alteram pro altera intellexisse.

Superba Tragi: locis quibusdam apricis.

Solanum sylvestre seu lechale, quod *Morion* seu *Mandragoram* Theophrasti quidam esse autumant. Propter fructum nigrū, splendentem, quia exacte cerasa æmulatur, ipsum quandoque solo *σέρυλλον μελανοκέρασον* appellare. In monte altissimo prope Ilfeldam Hertzbergi nomine, copiose reperitur, vt ea in radicibus eius quandoque, item in ingressu specus subterranei aquosi, qui circa Bischofrodam villam est, non procul ab Ilfelda, quam vocant ibi *die neue Kelsben*. Fuit hic non multis adeo ab hinc annis tonsor quidam, qui (vt solet hoc genus

hominum admodum temerarium esse, & per mortes hominum, ut ille ait, impune experimēta sua facere) cuidam Stolbergēsi ciui, sparsis per vniuersum corpus, nescio in quo morbi genere, doloribus ijsq̄ misere excruciantibus laboranti, huius plantæ foliorum maiorem copiam in decoctione quadam propinavit, præsertim cum circumstantes varia, ipsiq̄ nota auxilia conciliandæ quietis gratia, frustra autem tentassent, tandemq̄; effecit ut æger ille non solum quietem caperet, verum etiam omnium istorum dolorum oblitus lethali prorsus somno diem suum clauderet.

Solanum hortense, seu Solanum nigrum Cordi, Nachtschatt / Circa loca culta.

Solanum γλυκύπικρον.

Saxifraga alba, quæ granulosa habet radicem, In pratis quibusdam circa Stolbergam.

Saxifraga aurea Dodonæi, passim ad riuulos, scaturigines, locaq̄; vliginosa.

Scrophularia maior communis, passim.

Scrophularia maior aquatica, frequens ad fluuios.

Sion verum, seu ελεοσέλιον. In scaturiginibus gelidis passim.

Sisymbrium primum, Mentha sisymbria Anglorum.

Sisymbrium alterum, seu Nasturtium aquaticū, Nasturtium fontanum vulgo dictum, cuius aliquot species existunt. Prima species seu Nasturtium aquaticum acre est illa vulgatissima species in fonticulis, riuulis & eorum elicibus nascens, quæ culinæ inseruit, folijs rotundioribus, passimq̄; *Drumfresch* dicitur. Secunda seu Nasturtium aquaticum amarum: hæc species priori omnino similis est, nisi quod gradius paulo assurgat, ac folia magis acuminata, longioraq̄; habeat & nigriora, saporis vehementer amari, ita ut prioris modo in mensas recipi non possit, nisi decocta, iuribus tamen prioribus abiectis tandiu donec amaritudinem ferè omnem deponat. Hæc autem

tem antequam caulescat folia exhibet rotūda, ampla admodum, duarū ferè vnciarum. Ac vtraque species non raro iisdem in locis simul & semel reperitur. Tertiam speciem offendi extra aquas, loco opaco, vltra Vualckenridam, radice candida, lignosa, cirris plurimis obsepta: circa quam in terræ superficie densa foliorum rotundiusculorum, nigrorumque prioris speciei paulo minorum, congeries late dispergitur: ex quorum medio caules oriuntur plures, cubitales ferme, folia oblongiuscula continentes ac flores frequentes candidos. Semina huic sunt in oblongiusculis strictisque siliculis, parua, fulua.

Sorbus aucuparia, seu Fraxinus bubula Dodonæi, passim.

Sorbus torminalis, circa Stolbergam ac Ilfeldam.

Sonchus laevis maximus, sesquicubitalis, folijs dodrantalibus, crenatis parum, sed non profunde dissectis, in ambitu spinosis, sinuatis.

Sonchus laevis alius, procerus & ipse, folijs vtrinque aliquot incisuris in lacinias dissectis, non tamen vsque ad dorsi neruum: qua nota differt paulum à Soncho læui primo Cordi, cū quo tamen alias idem est. Reperitur etiam nonnunquam huius minor species, caule crasso, anguloso, cubitali, folijs multis, incisuris, spinosis in ambitu, sinuatis, prioris aliquātulum minoribus.

Sonchus laevis Cordi folijs vsque ad dorsi neruum laciniatis, non ita procerus, vt Sonchus secundus, cuius modo mentionem feci.

Sonchus asper, caule videlicet spinoso, folijs dissectis.

Succisa, seu Morsus Diaboli.

Scabiosas variarum differentiarum plures Harcynia nostra gignere solet, quarū aliquot iuxta genera sua & species ordine recensendæ hic erunt.

I. *Scabiosa ergo integrifolia*, cui nimirum folia neutiquam sunt dissecta,

dissecta prima sit. Hæc caulem protrudit cubitalē, hispidum, asperum, geniculatum : folia oblonga, plantaginis acutæ ferè, mucronata, asperiora & pilis horridiora, quincuntiali ferè longitudine (qua radici videlicet ea propiora sunt) vnciali autem latitudine, & quandoq; fescuntiali, ac ex quolibet caulibus geniculo bina semper ex aduerso sibi opposita, nihilq; dentata: ut plurimum impressionis omnino habentia. Quandoq; tamen in huius generis stirpibus quibusdam, rariore ac superficiali in ambitu quorūdam foliorum eiusmodi impressiones apparent: sicuti & in minoribus foliis summum ferè caulibus contingentibus vna atque altera iuxta pediculum laciniata dissectio cernere quandoque est. Flos huic speciei est ex cyaneo rubicundus, villosus, In pratis quandoque reperitur.

- II. *Scabiosa integrifolia minor seu maculata*, quæ rarius obuia esse solet. Coliculum hæc producit tenuem, teretem, scabrum, dodrantalem, folia pauciora circa radicem octona ferè, vncias duas longa, semissem lata, non hirsuta ut priora, stigmatibus quibusdam nigricantibus exasperata, alias leuoris quid obtinentia, carnosa, quorum ex superiori ordine vnum atq; alterum quādoque in ambitu paucas dentatas impressiones recipit: flore ut in cæteris scabiosæ speciebus ex cyaneo sub-rubicundo.
- III. *Scabiosa dissectifolia maior*, foliis scilicet in lacinias diuisis Valerianæ fyluestris ferè modo, pilosis, caule sesquicubitali, flore ex cyaneo rubicundo, villosus, pratis familiaris.
- III. *Scabiosa dissectifolia media*. Hæc caule exurgit cubitali, hispido: folia circa radicem obtinens integra, paucas nunquam serratas incisiones in ambitu suscipientia, oblonga, nigricantia, pilosa, mucronata, quincuntiali longitudine, fescuntiali ferè latitudine: reliqua deinde profundas ac frequen-

frequentiores incisiones ac in lacinias diuisiones admittūt prioris istius generis speciei ritu, sed tamē illius folijs multo sunt minora.

V. Scabiosa folijs bellidis syluestris maioris maior. Hæc caule assurgit cubitali, tereti, geniculato, cuius priora folia iuxta pediculos suos canaliculatos in aliquot lacinias profundius inciduntur parte anteriori ipsius subrotundiori ac in ambitu dentata: reliqua deinde (quorum semper bina ex vno geniculo è contrario sibi cohærent) integra sunt, breui ac imbricato pediculo innixa, non incisa, in ambitu tantummodo serrata, vncias duas longa, vnam lata, colore ac forma folia bellidis syluestris maioris exprimentia: post hæc superioris caulis parte qua ipse brachiata adnata producere incipit, folia alterius figuræ consistunt, tenuiora, in plures tenuiores ac angustiores lacinias diuisa. Flos huic speciei cōglobatus est, cæruleus, Succisæ similis.

VI. Huius minor species ex vna radice, quæ nigra est, plures profert tenuiores, teretes ac dodrantes coliculos, non ita foliosos, vt prior, sed ferè prorsus nudos, nisi inferiore parte. Folia priora huic sunt in breuioribus & caniculatis pediculis, bellidis syluestris maioris folijs itidem similia, prope pediculum laciniata vt plurimum, reliqua parte serrata: post quæ reliqua quæ deinceps sequuntur folia, diuersæ ab aliis existunt formæ frequenter in tenues & strictiores lacinias diuisa: flores cærulei cōglobati.

VII. Scabiosa tenuifolia candida seu maior. Caule ea prodit cubitali, tereti, calami frumentacei crassitudine, lignoso, geniculis nodosis prædito: folia ei prope radicem sunt in oblongo & canaliculato pediculo, veluti in costa quadam constituta, in plures at tenuiores lacinias & per euentia admodum à se utroque latere interualla seiunctas, ac in ambitu dentatas,

diuisa, quorum pars extrema mucronem constituens latior est & crenata: quæ deinde superiori in parte caulis exoritur, ea quantò subinde serie sua breuiora fiunt, tanto & in strictiores lacinias dirimuntur: inter alas autem versus caulis summum brachiola vtrinque profiliunt, consimilibus sed longe breuioribus foliolis exornata: flores deinde emergunt. Scabiosæ non nihil similes ex pallidiori flauedine albescentes. Elegantior hæc est cæteris Scabiosæ speciebus omnibus.

VIII. Scabiosa tenuifolia media. Radicem hæc obtinet nigram, multifidam: coliculos teneriores, teretes, minus foliosos: folia priora multo minora quam prædictæ speciei, diuisa in lacinias tenues, latiores tamen paulo quam sunt foliorum reliquorū subsequentiū lacinia, quæ nimirum existunt admodum tenues & angustæ ac fæniculacæ quodammodo: flores sunt, vt prioris speciei.

IX. Scabiosa tenuifolia minima prior. Huic coliculus est dodrantalis, teres, tenuis, prorsus nudus, prope radicem solum modo planta hac folia protrudente in canaliculatis pediculis lacinata, breuiora cæteris duabus iam positis speciebus ac tenuiora. In summo caulis florem continet cæruleum in orbiculato capitulo succisæ simili, ex cuius ambitu exterius breuiora quædã ac tenuiora progrediuntur sursum porrecta adnata in brachiolorum exiguorum modum, semel geniculata ac bina ad geniculum exaduerso locata foliola, continentia, in quorum cuiuslibet summo aliud ac breuius florum emergit capitulum conglobatum ac cæruleum. Locis autem prodiis aridioribus in collibus apricis ac meridionalem solem exipientibus.

X. Est & altera Scabiosæ tenuifolia species, quam foliosam nominare poterimus, propterea quod coliculus qui ipsi dodrantalis est, ac geniculatus à radice vsq; in summū cacumen foliis in frequen-

frequentes, tenues ac fœniculaceas lacinias diutifis, eleganter exornatur, quorū ad quodlibet geniculum bina ex opposito sibi correspondent. Flos huic est in globum collectus, cœruleus. Huius autē libuit hic meminisse obiter, licet, quod sciam, in Harcynia ipsam nondū repperim. attamen in vicinis montibus non raro sese conspiciendā ea offert: nec dubito admodum in ipsa Harcynia alicubi eam quoq; existere.

Sanicula, passim.

Serpillum, passim.

Serpillum floribus candidis, sed rarius.

Serpillum citrum olens, aliquando reperi in Haynsfeldo.

Stæchas citrina: locis quibusdam & collibus ac marginibus asperis, arboribus destitutis & apricis.

Sambucus vulgaris, circa loca habitata.

Sambucus aquatica, seu *Lycostaphylos* fœmina Cordi. Copiosa passim potissimum Ilfeldæ: Stolbergæ, Gerenrodæ & c. ad ripas fluminum & locis plerisque montanis humidioribus.

Sambucus montana seu *ἔριθρος ἀφυλῶς*, aut *φοινικός ἀφυλῶς*, *Sambucus* ramosa Anglorū, ac *Sambucus ceruina* Tragi. Copiosa hæc est circa Stolbergam & Honstenium, præsertim locis montanis, apricis ac humectis non nihil vel felici solo præditis. Itē circa Ilfeldam. Eius folia hic vetulæ collecta ignaris pro *Ebuli* folijs obtrudunt, diuenduntque, sicuti & vulgo istam *Sambucum Attich* / nomine *Ebuli* appellitare solent.

Scorodonia seu *Scordium* montanū Cordi, *Sphacelus* Dodonæi.

Prouenit Vuernigerodæ prope arcem: Apud Cordū libro 1. pro hac stirpe falso ponitur icon Vrticæ Heracleæ Tragi, sicuti & in adiecto ibi Scholio error admissus est in nomine *Odi*, quod & alias aliquoties istis in Cordi de stirpium historia libris factum est. Nam pro *Odo* semper *Cordus* est legendus. Scholia autem illa subiuncta, vt hoc obiter annotē, quæ præfixa stellula notantur, *Aemylij* sunt ab ipso subscripta in
auto-

autographo. Atqui quoties Cordi nomen Acemilius scribebat, veluti priores tres litteras abbreviaturus, cordis humani effigiem pingebat. Hoc cum ignoraret ille qui autographum in exemplum prælo typographico committendum descripsit, accidit ut perperam Odum legerit transcripseritque.

Salix nigra seu rubens, rot *Weiden* passim in conuallibus vli-gnolis.

Salix Sabina seu Amerina, virgis gracilibus & rutilis.

Salix Platyphyllos. Hæc plurimis in montibus reperitur, etiam quandoque non adeo humidis, ac proceræ admodum arboris frequenter magnitudinem consequitur. Folia ei sunt vnciarum trium longitudine, fescuntiali autem latitudine, non nihil rotundiora, mucronata, sed non ita oblonga, ut reliquarum specierum folia, superne nigricantia, inferne cinerea: iulos profert duarum vnciarum longitudine, densa lanugine non vndiquaque obuolutos, ut in cæteris speciebus cõtingit, sed veluti racemulos quosdam capitulis paruis dense confitos, repræsentantes: quibus initio veris dehiscentibus, erumpunt floeculi lanæ tenuissimæ, mollissimæ ac candidissimæ instar, modo ferè consimili, quo lana effunditur ex dehiscentibus capitulis Populi nigræ. Huius speciei alia est, minor quippe, foliola continens breuiora, vncialia, nigriora superne, canescentia itidem inferne: cæteris omnibus priori similis.

Salix platyphyllos *nursus alia*, etiam rotundiore folio, iulo breuiori cæterarum communiumque specierum iulis simili: salicis nimirum quartum genus Tragi, quod ipse *Seilweiden* vocat.

Satyrium recentiorum Græcorum iuxta Dodonæum mas, alias Palma Christi, Serapias mas Anglis, Orchis autem foemina Tragi. Atqui Satyrij huius maris cuius videlicet folia maculis destituuntur, diuersæ aliquot differentiæ in Harcynia occurrunt, quæ sub duobus præcipue generibus compræhendi poterunt,

terunt, quorum alterū sit latifolium, alterum angustifoliū. Primi itaq; generis, hoc est latifolij species prior radicib. cernitur crassis, binis, densis, diuisis inferius in aliquot portiu- culas oblongiores, veluti manus aliqua in digitos: caule cu- bitali, digiti ferè crassitudine: in oblongiori spica seu thyrso flores punicantes exhibēs: folia in hoc paulo latiora caulem obuestiunt, quincuntiali quandoque longitudine, trientali vero latitudine. Huius altera species seu media omnia mino- ra est fortita, suntque ei folia vnciarum quatuor longitudi- ne, sescuntiali autem latitudine. Tertia seu minor, radicibus est minoribus multo: coliculo tenero, dodrantali: spica bre- uis, foliis vncias tres longis, vnam latis.

Alterū porro genus est *Satyrium basilicum mas tenuifolium*, quod itidem triplex est. Maior enim eius species radicibus constat priori genere paulo minoribus, ac in oblongiores portiones diuisis: caule cubitali, tereti, leui, triticei calami crassitudine, qui spica florum purpurascēte breuiori illu- stris est, ac folia depromit longiora multo prioribus specie- bus, sed strictiora, septem sæpe vnciarum longitudine, vnius latitudine. Media radicibus maiori est consimilis, crassiori autem caule, ac longiori spica prædito, foliis quoq; eiusdem longitudinis, sed paulo strictioribus, ac non ita explicatis, sed potius carinatis. Tertia etiam nonnunquam in hoc genere, sed rarius reperitur species, minor videlicet, radicibus nem- pe multo minoribus & diuisuris earum tenerioribus, cauliculis item breuioribus, foliis vero eiusdem lōgitudinis cum specie iam tradita, eodemque modo imbricatis, sed multo strictioribus, spica paulo rariori.

Satyrium fœmina folijs maculatis, passim.

Symphytum petraeum meum, sed non verum Dioscoridis. Duplex hoc est: Maius radice nititur profunda, pedali, longiori q; di- gitali crassitudine vt plurimum, sæpe etiam in planta anno-

flore, pollicari ampliori que, forinsecus cortice instar tenuis alicuius *è πιδεσμιδο*, sufflaescente obuestita, sub quo candida substantia detinetur cor lignosum in medio continens, saporis ubi recens euellitur dulciusculi primum, deinde astringentis cum amaricie quadam feruidiuscula diutiusque perdurante. Hæcque radix diuturniori masticatione multum pituitæ in ore prolicet. In superficie terræ ex nodoso capite densior foliorum oblongiusculorum & strictorum pinguiusculorumque cespes emergit, ex quorum medio prorumpunt colliculi dodrante altiores, recti, teretes, læues, tenues, geniculati, folijs ad geniculâ cõsimilibus ijs quæ prope radicem sunt, exculti, in summo parum brachiati, ac umbellatis corymbis conspicui, qui exiguis ex capitulis flosculos tenellos candidulos exerunt, muscosos, eleganti spectaculo oculos aspicientium inuitantes, dum flosculi illi veluti punctulis quibusdam variegati visuntur. Odorati stirps hæc nihil continet. Folia eius dulcedinis illius, quæ radici subest, expertia sunt. Nasctur montibus apricis ac calcaribus. Vnde cum inter eiusmodi saxa progrediatur, symphyti petræi nomine eã habui, non tamen istius quam Dioscorides describit, veruntamẽ aliquo modo non admodum ab similem à Petræi Matthioli iconẽ. Nam licet quãdam Dioscoridis Symphyti notas obtineat, non tamen omnes exprimit. Sin autem displicuerit huic stirpi Symphyti nomen me ascripsisse, vocetur interim ficto vocabulo *πυλβουλον*, ratione natiui soli sui, donec repertus fuerit Mercurius aliquis, qui eius meliorem denominationem edoceat. Atqui planta hæc in ipsis Harcynicis montibus (quantum mihi hætenus constat) non reperitur, sed tamen in finitimis eiq; ex propinquo adiacentibus ad meridiem præcipue, utpote in veteri Stolbergo & montibus Franckenhusanis. Feci vero eius hic mentionem propter sequentem alteram ipsius speciem, quæ Harcyniam incolit.

Illa itaque secunda ac minor nostri Symphyti petræi, seu
^{3. u. l. p. u. r. o. r.} minus (si potius hoc nomine ipsam nuncupare ve-
 limus) radice firmatur saxa calcaria profundius sed non re-
 cta penetrante, adeoque arcte illa circumplexa, vt terræ nihil
 circa se vt plurimum obtineat, pedali, calami hordeacei cras-
 sitie, cortice forinsecus ex obscuro rubro flauente circumda-
 ta, saporis astringentis: ex cuius capite fruticescentis veluti
 cuiusdam sarmenta tenuia ac lignosa supereminet, à qui-
 bus folia prædictæ speciei minora progrediuntur, plurima
 itidem numero, strictiora, viridiora ac teneriora. Ex istis vero
 sarmentis crebriores profiliunt coliculi, admodum tenelli
 exilesq; teretes, palmares, rubicundiusculi, frequētius quam
 superioris geniculati, binis ad quodlibet geniculum foliolis
 oblongiusculis ijs quæ prope terram sunt similibus, consti-
 tutis. In cacumine porro coliculi in breuiusculos petiolos
 distenduntur, ex quibus florum in cædido leniter subruben-
 tium corymbi rarius dispersi, emicant, priori speciei similes,
 sed ferè elegantiores. In capitulis rotundis Coriandro simi-
 libus semina continet quædam parua, flauescencia. Reperi
 hanc speciem ante annos aliquot in montibus calcarijs (qui
 subterraneis specub. cauernis ac antris prorsus cõcaui sunt,
 quasiq; concamerati, inq; quibus dæmoniorum illud genus,
 quod nanos vocant, antiqua superstitio habitasse refert: vn-
 de vulgo adhuc hodie ista montana loca Cauernæ nanorum
 nuncupantur) prope Vualckenridam monasterium, vbi eius
 integram radicem licet adhibito chalybeo rhizotomo dili-
 genter id conarer, ex saxis istis eruere nõ poteram. Ob quam
 causam forte dum nempe ita arcte saxis istis sine terræ vlla
 portiucula innascitur, stirps ista nõ immerito pro aliquo pe-
 træo Symphyto posset haberi, meo quidem iudicio, vel ipsi-
 us solummodo nominis occasione.

Sanina Tragi sylvestris, seu Selago Pliniana, quam primam eius
 P 2 speciem

speciem facio, vtpote herbam Sauinæ similem. Licet enim Selaginem ob sibi nō admodum absimiles plantas in species discernere; Copiose in Broccenbergō.

Selaginis species altera (sicuti eodem etiam nomine Georgius Aemilius olim herbam istam tandem censebat) Muscus nempe terrestris Tragi ac Matthioli, Lycopodion vero Dodonæi. Eius icon perperam pro Chamæpeuce aliqua ab Aemilio apud Cordū posita est, propterea quod vera Cordi Chamæpeuce tum temporis ipsi visa nondum fuisset, quam aliquot annis post, cum primum mihi notitia cum eo viro intercedere cœpisset, ei vt & alijs amicis copiosam ex Nariscorū syluis misi, cuius aliquot surculos ipse mox Gesnero paulo ante eius obitum itidem trans mittebat. Copiosa & hæc reperitur non solum in Broccenbergō, verum et in montib. circa Vuernigerodam, Andersbergum, Stolbergam, alijsq;.

Selago tertia, quæ elegans est planta, ex vnica radice dodrantes aliquot thyrsulos mediocris digiti crassitudine, emittens rectos, prope radicem angustius sibi cohærentes, superius vero latius à se inuicem discedentes, vt ita cuiusdam scopæ parvæ sursum versæ quandam quasi figuram præbeant, in summo plerunque diuariatos, foliolis vnde quaq; densis, secundæ speciei prorsus similibus obuestitos, viridibus. Hanc autem speciem non vidi eiusmodi erectis ac tenuibus petioliis iulos proferre, quales priores duæ species exhibent: licet nō dubitem posse ipsos fortè alicubi reperiri in hac stirpe loco aliquo vbi felicius prouenerit. Reperi autē ipsam solummodo enatam intra cauernas saxorum ipsorumue crepidines in Broccenbergō, à sole parum illustratas.

Salsivora, seu sponsa solis, aut Ros solis, vel Rorella, copiose in musco vdo Broccenbergō ac vicinorum montium. Dignum admiratione in hac pusilla & eleganti plantula, veluti quæ stellæ alicuius iubare fulgenti sub sole, est, quod roseidum illud

Illud ac congenitum ipsi humidum in acetabulis foliorum ipsius contentum, extremis leniter digitis ubi attingatur, dū adhuc natali suo solo ipsa inhærens aut tamen confestim inde euulsa feruentes solis radios experitur (quod quam primū obseruassem, postea sæpius eius rei experientiam feci) mox veluti in exigua aliqua ac sericea & candidiuscula filamenta ipsum diducatur, quæ confestim concreta ita postea semper perdurant: quod in aridis plantulis, eo modo dū vegetæ adhuc essent, tractatis ac libris meis herbarijs agglutinatis, hætenus multis ostendi ac etiamnum ostendere possum.

Struthium herba lanaria aut fullonum: nō procul à Northusa ad promontoria Hareynica.

Scorzoneræ tenuifolia lutea: itidem ad promontoriū quoddam non procul à Northusa.

Quia autem huius Scorzoneræ nobis hîc mentio incidit, non incommodum fortè erit de Scorzoneris paucula veluti in transcurso subijcere. Atqui varia varij hætenus de hoc stirpis genere statuerunt. Initio, cū vsus eius in Hispania contra viperarum morsus innotuisset, Planta Hispanica nonnullis dici cœpit, quasi in Hispania solummodo spontis suæ esset: deinde ex Hispanico idiomate Scorzoneræ nomenclatura ei accessit à facultate quæpiam peculiari qua specificè existimatur viperinis ictibus. succus huius stirpis præsentaneo auxilio esse. Plurimis autè in Germania locis reperitur quoque, montosis præcipue. Differentias vero foliorū ratione & florum etiam euidenter obtinet, ita vt altera sit latifolia altera angustifolia. Latifoliam (quæ fortassis & in ipsa Hareynia nostra alicubi inueniri poterit) vidimus tantum flore luteo. Eaque quo ad radicis saporem, iterum duplex est. Nam altera quæ cōmuniore est, saporem exhibet subdulcem, ac ita à Tragopogone nihil ferme distat, cuius etiā profecto aliqua species ipsa est. Altera radice constat valde amara (vt pote genti-

anæ alicuius instar) copiosoque lacteo succo turgente. Hæc reperitur tum alibi tum maxime in Foresta syluula Ienæ vrbi imminente, solo lapidosiori firmiorique, ac in prato præterea quodam humectiori & herbofo agri Thuringici, iuxta pagū Ritnørthufam, distantem sesquimilliaris spacio ab Erforda, inter nimirum irides tenuifolias copiose profiliens, natali pinguiori: vbi propter saporem ab aliquibus ex vulgo pro Gentiana ostenditur: effodique ipsam non semel ibi præsentibus amicis nostris quibusdā cubiti longitudine. Cumq; γερωντοπώγων veterum, cui eandem, de stirpium historia præclare meritis Ruellius facit & Nicandri γλασπώγων, solūmodo differat à Tragopogone radicis amaricie: omnino in eam sententiam inducar, vt hanc Scorzonæræ speciem, cui videlicet radix amara est, censeam esse γερωντοπώγων antiquorum verum. Nec puto multum reclamare posse vnicam illam notam quod τὸ γερωντοπώγων folia describantur esse tenuiora Tragopogonis, cum è contra illa in hac Scorzonæ nostræ multo non in frequenter sint latiora, (ca næpe quararadii sunt viciniora) & nonnihil sæpe breuiora. Facile enim contingere poterit, vt regionum & locorum ratione aut alterius in natura abdita, causæ interdum quædam plantæ alibi latioribus folijs consent longioribusque, alibi strictioribus ac breuioribus. Videmus namque hoc in multis ita obueneret & quandoq; etiam colorem floris mutari, qui tamen ipsam speciem non mutat. Ita etenim Petasites & Prunella minoribus folijs & cædidis florib. affatim reperiuntur circa Andersbergum, ac aliquibus in locis Harcyniæ nostræ alcea tenuifolia ferè tantum nascitur, vt è contra alijs latifolia, sicut suis locis id annotatum est. Eodem modo in Marchia veteri symphytum maius tenuifoliūm reperitur in fossis quibusdam stagnantibus caule longiori rectiori, vt sæpe vidimus. Præterea non vbiq; ac perpetuo latifolia vt dictum est nobis occurrit

currit nostra Scorzonera, sed & foliis longioribus ac strictioribus. Estq; & hæc tenuifolia Scorzonera itidem duplex. Altera namq; flore est luteo, eaq; radicem aut dulciusculam aut amarā nacta, pro natalium diuersitate: altera vero flore ex rubro subcæsiō ac folijs priori multo tenuioribus angustioribusq;, coliculo fessui dodrantali, radice amariuscula, quæ in collibus arenosis non infrequens est circa Quedlinburgum Saxonix urbem ac cliuosis quibusdam areis & apricis inter vineas nonnullas, nō procul ab Erfordo patria nostra, in Eriçetis adhæc Marchix arenoso solo. Maiori porro antidotaria vicam, quæ amariori est radice, existimauerim esse præditam illam quæ dulci radice pronascitur. Verum hæc obiter hoc loco commonefacere, studiosisque rei herbarix dijudicanda relinquere libuit.

Struthiopteris Cordi. Radice hæc cōstat crassissima tuberosaque, nō nihil fibrata, nigricante, cui circumcirca adnascuntur pediculi lōgi, cubitales, procerioresq;, ipsi radicis corpori squamatum quasi inhærentes vngue latiori, nigricante, longo vncias duas, semunciam lato, canaliculato parum, inferius tamen angustiori & adunco, qui eleganter exprimit figuram inferioris partis instrumenti istius ferrei pharmacopœorū, spatulæ nomine ipsis appellati, quo nimirum materiæ ab ipsis dum medicamenta componuntur miscenturque agitari cōnirique solent. Reliqua deinde pars quæ vnguem mox subsequitur, canaliculata imbricatur cavitare profundius. Pediculi exteriores frequentibus costis foliosis exornantur, quarū semp̄ bina ad verūq; latus æqualiter sibi contraponuntur: suntq; foliola in hisce costis similia prorsus foliolis filicis foeminx supra indicatæ. Ac istis exterioribus pediculis color est in flauo rufescens, ipsiq; aliquantulum molliori materia constant. Interiores vero ex spadiceo subnigricant & crassiores

fiores sunt, multoque ex solidiori materia compositi. Horū ij qui cæteris sunt proceriores, inferiori loco absque costarū adminiculo, foliolis istiusmodi ad latera obuestiuntur, qualia esse folia exteriorum pediculorum costis iam dixi: deinde vero post medium pediculi vsque in summum eius cacumen vtrinque costæ foliosæ frequentes sursum porrectæ in ipsis disponuntur breuiores, neruo per medium dorfi ipsarum extrinsecus protuberante, coloris spadicei, costis singulis interiori parte imbricatis: foliosa vero pars ad latera ipsarū continua serie vtrinque crenantur, quemadmodū folia Scolopendrij veri: illæque crenis angustioribus ita incisæ particulæ eleganti (vt sic dicam) crispatura versus interiora recurvantur aut retorquentur, puluisculum istiusmodi etiam, qualis eidem est stirpi, dense ac arctè ipsis adhærentem, interius sibi includentes compræhendentisque: vnde figuram aliquam ista crispatura conuoluta hæc folia quasi pennarū Struthio-camelorū cum plumata ipsarū incuruatione effigiare videntur. Cætera apud Cordum satis diligenter describuntur, qui ipse fatetur se integram plantam, vt quæ sibi nondū tota visâ esset, non adumbrare. Nascitur autem non solum Gorslariz sed frequentissima est circa pagum Lutterdorfium in comitatu Honsteniensi distantem mille passus ab Andersbergo. Hyeme non viret, vt tamen Gesnerus apud Cordū existimat, deceptus falsa opinione, qua putauit lonchitidem secundam seu asperam, quæ est A splenion syluestre Tragi, eandem esse cum hac Cordi Struthiopteride, sicut & eius Icon ex Trago perperam isti capiti apud Cordum præfigitur. Obseruauī autem diligenter stirpem hanc montes fastidire, & tantummodo in cōuallibus, ripis fluminum gaudere. Cumq; eius plantam Stolbergam translata in horto montano iuxta stillicidiū loco vmbrosiore & humentiore committerem, feliciter quidem post hyemem renascebatur, sed exteriora tantum folia profe-

proferebat, interiorum ne rudimentum quidē edens, moxq; media ætate emarcescebat, vnde prorsus eam perijsse putabam. Atqui cum post proximam hyemem denuo repullularet eleganter, ipsam ex horto montano in alium locum trās-tuli iuxta puteum, ita tamen vt ei proxime adiacuerit saxum excauatum amplum (quod aquas præsertim pluuias ad irrigationem mearū stirpium colligere solebat) semper aquis plenum. Hūc transposita ista mea filix quasi locum sibi conuenientiore post priorem transplantationem iterum nacta hac ætate non solum exteriora produxit folia, sed & interiora quoq;, quæ Struthionum pennis Cordus contulit. Vnde operæ precium fecerit is, qui Struthiopteridem veram Cordi horto suo ex natali solo traductam fouere voluerit, si com- modum ei locum selegerit cui aqua sit in propinquo. Cæ- terum male in subiecto capiti de Struthiopteride scholio Cordus castigatur, quasi confinxerit dictionem ex Latino & Græco vocabulo contra eruditorum consuetudinem. Cum enim nō solum *στροβάμιλλο* sed & *στροβάμιλλο* rectè Græce pro Struthione aue dicatur, dictione composita, vt apud autho- res reperire licet: quare non etiam recte Cordus, vtpote vir Græcæ linguæ non triuialiter peritus nomen *στροβιολιειδο* ex meris Græcis vocibus construxisse putaretur?

T.

THALICTRUM nigrum Cordi, alias Saxifraga lutea. In pratis quibusdam circa Stolbergam & Ilfeldam.
Thalictrum Dodonæi, seu Sophia, Welsamen / aut Seriphium Tra- gi. Recte hoc Gesnerus propter saporem Nasturtijs annume- rat in hortis Germaniæ, vnde forte nasturtiū *μειβυλλον* à mul- titudine tenellorū foliorū dici poterit. Circa loca habitata.
Tragopogon luteus communis, quandoq; ad semitas & in pratis.

Q

TAXIS

Taxus in montibus calcarijs prope Vualckenridam:

Thlaspeos generibus cognata planta præsertim quoad folia, filiquifera. Radix ei est parua, diuisa, lignosa, candida: in cuius summo folia prodeunt carnosæ, aspera, vncias duas longa, semissem lata, in ambitu veluti leniter excisa seu prærosa, in mucronem obtusum desinentia: ex medio horum exurgunt coliculi teretes, dodrantes, asperi, folijs minoribus quam fuerunt priora & Cardamoidi Cordi Thlaspei similibus, non tamen ita mucronatis, per continua interualla circumcirca obuestiti, in cacumine coma racemosa flosculis paruulis, candidulis, leucøj similibus plena nutante, qua pereunte oblongæ filiquæ subsequuntur semine paruo Nasturtij alicuius instar, prægnantes. Hæc aliquomodo congruit (non tamen in omnibus) cum illa Anglorū Prouinciali planta, quam inter Sinapi & Thlaspi mediam faciunt.

Thlaspi Matthioli tertium, radice scilicet candida, crassa: folijs leucøj satiui, cinereis: caulibus rotundis, scabris: florum corymbis albis: seminibus in mucronatis, cinereis, & veluti inflatis vesiculis similibus capitulis Camelinæ. In locis aridioribus. [Passim quoque nascitur apud nos hoc Thlaspi, sed videtur parum congruere cum Matthioli pictura. II. Thlaspeos, quod in saxosis nasci ipsemet asserit: hoc vero nunquã eiusmodi locis inueni, sed potius circa sepes & alibi strigoso gramine obductis areis. Ideo in nostra editione, ommissa Matthioli saxatilis Thlaspeos iconè, aliam substituimus ex ipsa plantula depictam, quã antehac nemo, vt arbitror, exhibuit; donec Matthiolæ illud Thlaspi nobis quoq; innotesceret.]

Thlaspios minima species, quæ radice constat tenui, superuacanea, foliola in superficie terræ reclinata habens, parua, acuminata, in ambitu leuiuscularum incisionum impressiones admittentia, aspera, ac non nihil hispida: coliculos vero digitali longitudine aut nonnūquam palmares singulares vt plurimum, tencros,

teneros, paucis foliolis donatos: ac breui candidorum flosculorum corymbo, capitulis item priori speciei similibus, quibus includuntur semina exigua, rubētia, plurima. Oritur mox veris initio in collibus aridioribus & saxis item. Sæpeq; adeo plantula hæc pusilla est, vt tota eius proceritas vix vnciæ longitudinem excedat. Conuenit hæc folijs præsertim, vt & floribus, prorsus cū pilosella siliquata nostra minori, cuius superius meminimus, hoc solummodo ab ea diuersa, quod illa in siliculis semina pferat, hæc vero in turgidulis mucronatisq; capitulis. Ideoq; vtranq; cognoscere cupienti diligentius ad vtranq; attendendum erit, ne alteram pro altera accipiat.

Tilia sylvestris seu montana: circa Ilfeldam ac Stolbergam.

Tussilago, passim.

Trichomanes nigrum, vulgare videlicet illud, quod communiter Saxifragiam rubram vocant: id nigrum appello propter sequentis differentiam.

Trichomanes candidum, exigua teneliaque admodum plantula, trichomani nigro similis coliculo, qui ipsi breuior candidiorq; est, & folijs etiam, quæ candidiora itidem obtinet, teneriora, molliora, & quasi rudimentum quoddam semiperfectum trichomani teneritudine sua referentia, quod videlicet à natura nondum sit in perfectæ stirpis *καλάσαορι* plene tractum. Nascitur hoc in vliginoso musco passim, facileque diligentius singula perscrutanti obuium est.

Trifolium acetosum, *ὄξυτείφυλλον*. passim locis humidioribus & ad radices arborum antiquarum.

Trifolium pratense vulgare, *Fleischblumen* / *Klee* / alterum flore rubro, alterum flore candido.

Trifolium aliud montanum, etiam satis vulgare, folijs oblongiorib. acure mucronatis. Hoc duplex est. Maius, quod cauliculos erigit dodrātales, folia cōtinentes in oblongiorib. pediculis tria simul cohærētia, vnciarum trium sæpe longitudine mu-

cronata, in ambitu neruulorum suorum extremitatibus eleganter veluti striata, florem purpureū in oblongiori quasiq; spicato capitulo. Diuersum ab hac specie non admodum est trifolium spicatum, quod à Trago pro Cythiso habetur, cui folia multo longiora sunt, & spicata florum series quoque proluxior, qua saltem nota distingui potest à priori. Prouenit vero *auff der Langen*.

Minus breuioribus cōstat coliculis & folijs & capitulis etiam, estq; flore quandoq; purpureo, quandoq; candido. Proueniunt omnia vt plurimum in montibus apicis, nonnumquam etiam in pratis.

Trifolium luteum primum, capitulo scilicet breuiori. Duplex hoc est: Maius enim coliculos profert dodrante maiores, folia paulo maiora, rotundioraq; florum luteorum capitulū breue, post quod semina racematim exhibet in rotundioribus paruisq; vtriculis.

Est vero hoc Melilotus minor Tragi, ac Lotus syluestris minor Dodonæi. Minus suffruticans ferme est, viticulis multis, exiguis, gracilibus & striatis in terra direptans, quosdam etiam dodrantali altitudine erigens, folijs breuioribus, humani Cordis ferè (qua nempe figura vulgo pingi solet) aliquam similitudinem exprimentibus, ac pulchre suis neruulis striatis. Capitulis florum & racemis seminum iisdem est cum priori. Reperitur in pratis aridioribus, marginibus, ac secus vias. Videtur autem trifolium luteum minimum Anglorum, aut idem cum hoc esse, aut tamen eiusdem generis.

Trifolium luteum alterum lupulinum, quod sic denominari poterit à capitulo florum, fructum lupuli imitante, vnde & vulgo lupulus syluaticus nominatur. Assurgit coliculis vitigineis, lentis, dodrantalibus, folijs pratensis Trifolij minoribus: flores in capitulo squamatim compactili, luteo exhibet.

exhibet, lupuli salictarij fructu, vt dixi, simili, sed minori.

Trifolium odoratum primum Dodonæi, seu Melilotus vulgaris, flore tam citrino, quam candido.

Trifolium corniculatum primum Dodonæi, D. Laurentio Hiel olim meliloti pentaphylli nomine dictū, quod iuxta singulos trifoliati folij pediculos bina adhuc ad coliculum aut brachia stirpis eius foliola constituentur. Lotus vero syluestris maior Dodonæi in iconibus To. II. ac Melilotus nobilis Tragi.

Trifolium corniculatum Dodonæi alterum, tertia Meliloti maioris species apud Tragum, coliculos foliosos emittens, cubitales: tenues: folia trifolij sed angustiora: flores luteos paruos in conferta veluti breuioriq; spica: siliquas cornu modo incuruas, vnciales ferè.

Trifolium palustre, seu Trifolium Castoris, Isopyron Dodonæo, alias à Cordo olim amicis in suis herbationibus pro Limonio vero exhibitum, quod nempe irriguis pratis & confimilibus locis gaudeat, à quibus Limonio suum apud Græcos nomen antiquitus obtigit. Hoc florigerum paucis ab hinc annis reperiatur in Haynsfeldo loco montano, pratensi, vliginoso, Stolbergæ vicino, sed floribus ipsis absque seminibus euanescentibus vna cum suo coliculo, cui infederāt. Ipsum præterea sterile prorsus absque videlicet semine & flore in quodam prato non procul à Vuernigeroda reperitur. Seminiferum rursus copiose conspicitur absque floribus circa pagum Dectingeroda, non admodum multum distantem à Vuernigeroda. Tragus idem Limonij pratensis nomine describit, sed apparet ipsum incidisse in locum vbi stirps hæc florifera quidem fuerit, sed floribus eius absque fructu intercidentibus, vnde ipse existimauit nullum herbæ huius fructum prorsus esse.

Tanacetum citrinum, locis pluribus apricis, cliuosis, in conuallibus, itè quibusdā et secus fluuios, non procul à locis inhabitatis.

Tanacetum album seu ἀσσυριον, quo ad caules & folia citrino prorsus simile, in floribus autem dissimile, quos videlicet exhibet satis magnos, bellidis sylvestris floribus in omnibus respondentes, eodem nimirum modo forinsecus orbiculatim, capitulum luteum intus constitutum rotundiusculumq; protuberans, foliis oblongis, candidis circumambientibus. Passim locis cædvis ac alijs locis apricis montanis.

Tormentilla, passim.

Tithymali quoddam genus, caulibus foliosis, simplicibus, non brachiatis seu *Tithymalus* τικθιφυλλον, quod sic nominare soleo, cum alio peculiari conuenientiori; nomine ipsum habetenus vel denominatum vel descriptum ab aliquo, nesciam, quia ut iam dicetur, foliola mire punctellis notata continet. Duplex hoc est. Maius caules emittit ex vna radice forinsecus rubente multifida, plures, sesquipalmares, teretes, cauos, glabros, cacuminibus suis desuper nutantes aut recuruos, foliolis oblongiusculis per interualla continua circum circa eosdem ambientibus, lenticulæ ferè figura, crassis, coloris sufflauri, asperis parte inferiori ob crocata punctella, quæ plura instar macularum vel potius stigmatum exiguorum protuberantia leuiter, ibi continentur, superiori vero læuiore, viridi. Nascitur in apricis asperisque locis, itè circa prata quædã aridiora ac semitas etiam nonnunquam. Minor coliculos obtinet teneriores, breuiores, palmares nimirum, foliola itidem multo minora ac tenuiora, sextulam dimidiam non multum latitudine excedentia.

Tithymalus cyparissius passim.

Tithymalus leptophyllus *Matthioli*, plantula videlicet fruticosa, radice parua, distorta, lignosa, inutili ferè: caulibus palmariibus, plurimis, brachiatis, & late nonnunquam diffusis: foliolis numerosis, oblongis, quorum inferiora lenticulæ similiora sunt, superiora autem ex paulo latiori veluti basi, (quæ nempè

nempe coliculis & ramulis ipsa appenduntur) incipiunt, & in tenuem acutumq; mucronem paulo longiuscule diducuntur: semine in capitulis triquetris, paruis, oblongiusculo, griseo, papaueris candidi seminibus maiori. Ob exiguam quandam cum lenticulæ folijs similitudinem quibusdam rei herbariæ indagatoribus hoc genus pro Chamæsyce habetur. Artamen cum eius foliola à terra attollantur, & suis mucronibus sæpe sursum erigantur, ramulos etiam non in terrâ deiectos, hæc stirps habeat, & prætera flores producat, chamæsyce esse nequit. Nec etiam Peplis esse poterit, quod cum Peplis folijs nihil similitudinis obtineat. Prouenit circa loca habitata. Est vero Esula exigua apud Tragum ac eidem putatur esse peplus.

Tithymalus helioscopius Dodonæi. Sed rarior, caulibus dodrante altioribus, mucronatis, non crenatis, fescuntiali longitudine, vnciali que fere latitudine.

Tithymalus dendroides Dodonæi, Trago Esulæ tertia species, Esula vulgaris ipsi dicta ac Helioscopius existimata, sicuti & Matthiolo quoq; ac Anglis: foliis rotundioribus, in ambitu crenatis, quorum quinque circa summum cauliculorum ac brachiolorum cohærent sibi quasi connexa vnguibus, ac in orbem explicantur, ex quorum medio deinceps aliquot pediculi prodeunt itidem consimilia folia quinque, vel quatuor vel tria in fastigio suo collocata habentes, exque horum centro denuo exigui pediculi & tenues profiliunt, tres vt plurimum flores luteos, foliaceos continentes. (Dodonæus in vetusta Iconum editione Dendroidis loco hunc Tithymalum depinxit, quam postea mutata sententia rectius vna cū plerisque cruditionibus Helioscopium nominauit.)

Tithymali Characia species radice rubicundo cortice obuestita: caulibus virgineis, flexibilibus ac procumbentibus, foliis Amygdalinis, rubetibus. sextatē lōgis, fescutiā vero latis: ex alis foliorum

rum

rum longiusculos, tenellosq; ac flexiles pediculos emittens, in quibus peltata ac concaua folia cōstituuntur, inter quæ in exiguis petiolis flores lutei primo vere eleganter conspicui prodeunt. Hunc Characiæ Anglici ac Francici nomine recensent Angli doctissimi in sua Aduersaria.

Huic consimilis quodammodo alia species, radice tenui tranſuersali, modice cirrata, inutili: coliculis dodrantalibus, procumbentibus, tenuibus admodum flexibilibus, qui in summo folijs obuestiuntur priori multo breuioribus. vncias duas longis ac minoribus etiam, vnam vero vix latis. Flore hanc speciem non vidi: ac rarior est inuentu. Reperitur autem nonnunquam in montibus non procul ab Osteroda vrbe.

Alia rursus huic generi quodammodo consimilis species, caulibus rectis, dodrantalibus, qui paucis folijs donantur, sextantali longitudine, vnciali latitudine, quibus consimilia in summo quinque alia vnguiculis sibi cohærentia in orbem explicantur, ex quorum medio petioli sex erumpunt breues, minoribus exornati foliolis, sub quibus semina in vasculis triquetris contineri posteaquam defloruit, non dubito, quâuis cum flore mihi herba hæc visa non sit. Iisdem montibus cum priori gaudet, rarissima & ipsa inuenitur.

Tota bona Dodonæi, seu Bonus Henricus, herba videlicet ex *Atriplicum* ac *Rumicum* generibus intermedij quid obtinens.

V.

VALERIANA *sylvestris maior*. Copiosa montibus opacis & locis humidioribus ac secus riuulos, Quandoque hæc solo feliciore reperitur folijs latioribus.

Valeriana minor seu palustris, ad riuulos quosdam & circa fonticulos nascens, aliaq; loca scaturientia ac vliginosa.

Verbasca

Verbascum nigrum latifolium, folijs amplis, nigricantibus, aliquantum procumbentibus, scabris, thyrso oblongo, floribus ex citrino purpurascentibus refertø, passim. Alia huius species, flores ex flauo candidulos obtinens, frequens in montibus quibusdam circa Gerenrodam versus meridiem sitis. Reperi & alibi hoc genus ad Harcyniam flore prorsus candido.

Verbascum album mas, seu Candela regia dicta, aut Thaspus barbatus.

Vincetoxicum, in montibus apricis, folijs; expositis, circa Vuer-nigerodam & Gerenrodam potissimum.

Vitis Idea nigra maior, frutex sarmentosus, folijs buxeis, fructu maiori, quam sequens species, dulcis vinosiq; saporis. Plurima reperitur in Broccenbergo.

Vitis Idea minor, passim: cuius nempe fructus vulgo Myrtillos vocant. Vaccinia nigra Dodonæi.

Vitis Idea rubra, seu Vaccinia rubra Dodonæi. Hanc stirpem olim Aemilius existimabat esse Rhun Plinianum minorem. Vulgo apud nos *Rrånbeer* vocant, Nariscis vero *Rote Preiselbeer* dicitur, quorum sylvæ hoc frutice refertissimæ sunt. Copiosissima est circa Vuernigerodam in Broccenbergo & vicinis montibus: item circa Vualckenridam, Gerenrodam, alijsq; locis quampluribus.

Virga aurea. In hac planta solet natura varie ludere. Nonnunquã enim ei folia sunt longiora, nonnunquam latiora, nonnunquam item breuiora: omnia tamẽ serrata & à se inuicem non multum distantia.

Est & alia virgæ aureæ species nigricans, communiori similima omnino, iisdem folijs, nisi quod ea nigriora sint.

Virga aurea Broccenbergensis, hæc breuiori est caule, folijs item paulo strictioribus ac nigrioribus, alias tota facie Virgæ aureæ vulgari similis.

Verbena, iuxta Gerenrodam.

Viola tricolor, seu septicolor, vt etiã Gesnerus quandoq; appellat, alijs lacea syluestris dicta, seu Viola flammea. Spontanea est in monte quodam prope Ilfeldam & circa Strigam in agris.

Viola Martia syluestris. Hęc diuidi poterit in maiorem cui videlicet folia sunt maiora, & rotundiora: ac minorem, cui folia sunt mucronata, oblonga ac strictiora.

Viola calathiana seu autumnalis prima. Hęc non est ea cuius iconem Dodonæus exhibet: simplicioribus enim nostra constat coliculis: floribus oblongis, cauis, hiantibus, calathi figura, in orificio in tenues lacinias ac subhispidas diuisis, cæruleis: radícula exigua inutili. Estq; Pneumonanthe Cordi. Apud quem autem non huius primæ speciei (quam ibi tamen auctor cum sequenti τῆ πολυανθέμερ nostra mixtim describit) icon ponitur, sed tertiæ; à Dodonæo, Anglis ac Matthiolo descriptæ, quam quidem in Harcynia nondum reperi, verum eam copiosam in quibusdã humidioribus pratis veteris Marchiæ ac in Vuageta seu vua-vueyta sylua prope Erfordam sæpe vidi, in Hausbergo vero Ienæ, vnde suam Cordus legit, nunquam: Veruntamen primam speciem creberrime. Ei radix est non lignosa, inutilis, semestris & tenuis, vt in sua Cordus requirit, adde & singularis, sed in plures appendiculas oblongas, medicres, perennes, admodum Gentianæ modo amaras diuulsã, de qua exiliũt coliculi viticulares, singulares vt plurimũ, quandoq; etiã plures ac brachiati, teretes, sesquicubitales interdum, geniculis interstincti, ex quibus prodeunt bina semper ex aduerso sibi opposita folia, oblonga oleæ folijs adsimilia, sed minora, sextantis ferè longitudine, semuncia autẽ paulo latiora, viridia, splendẽtia, glabra: floresq; ei sunt prioris speciei maiores, sed minus paulo hiantes, diuisi quidẽ verũ nõ in laciniatas particulas diuulsi, ex saturatiore autẽ cæruleo eleganter punicantes. Vocant hanc *gũlden Xurin* in Marchia & præclaras ei vires in sanandis pulmonum affectionibus ac hepatis

patis etiam ascribunt. Hanc autem vt dixi in Hircynia nondum obseruauit: puto tamen alicubi in ea inueniri forte posse.

Viola calathiana altera seu πολυάριθμη. Hæc constat radice lignosa, candida, inutili, varie distorta, parua: coliculis dodrante minoribus, sæpe sesquidodrantalibus, non nihil angularis, samentosis, geniculatis, brachiatis, binis ex singulo geniculo folijs mucronatis, vnciali longitudine, ex cæsis nigricantibus.

Hæc species in summitate caulis ac brachiorum pediculos plures, oblongiusculos exerit (sicuti & ex alis foliorum, licet pauciores) quibus continentur flores caui, oblongiusculi, calathi figura, in laciniatas particulas disrupti superne, coloris ex pallidiore cæruleo subrubentis veluti leniter, odoris nauseosi seu virosi. Rarius flore prorsus candido sese offert. Est vero alioquin priori multo frequentior, passim locis cliuosis sub autumnum obuia.

Volubilis maior, Smilax læuis, ad sepes, & inter dumeta.

Volubilis minor: in locis aruensibus montanis.

Volubilis media seu nigra, Helxine cissampelos: frequentissima in syluis cæduis inter gramina luxurians.

Veronica mas flosculis subcæruleis passim, Eadem floribus candidis prorsus, sed infrequentior.

Veronica femina, locis vdis & alias solo pinguiori.

Vrtica maior passim. Minor iuxta loca habitabilia. Eadem caule cubitali & ampliori, brachiato, folijs paulo minoribus & nigrioribus, alias nihil differens.

Vrtica fatua supra nomine Galeopsidis indicatæ.

Vrtica fatua sylvestris aculeata, seu ἀχύνθος σπίνδυλος, seu *Lamium ἀχύνθος σπίνδυλος maior*. Caulibus assurgit quadratis, ramosis, hispidis, bicubitalibus, folijs hispidis, nigricantibus, mucronatis, tridentali longitudine, quadrantali latitudine; reliqua minora

existunt sextantali longitudine, fescuntiali latitudine. In summo continentur verticilla longioribus aculeis horridiora, inter quæ emicant flores rubicundi. Altera minor est iisdem folijs, paucioribus, breuioribus, verticillorum minoribus aculeis. Semen hîsce est cannabino simile, non prorsus rotundum, ex protuberante ventre in mucronem desinens, fuscum, maculatum. [Cannabis sylvestris Lobelij.]

Vertica fetida maxima πορφύρενδεμε, Heraclea Tragi, caule bicubitali, quadrangulo, hispido, ramoso: folijs amplis, trientem longis, quadrantē latis, hirsutis. Verticilla in oblongiore scapi ac brachiorum serie profert per interualla rariora, ex quibus flores purpurei emicant.

Vertica fatua incana, Lamium incanum. Præcedenti simile est, folijs tamen nō ita amplis, pilosis, inferius incanis, densa & molli obuestitis lanugine: caulibus quadrangularibus, obliquis, procumbentibus, breuioribus, vnde & reptile ferè est locis asperis, apricis.

Vertica fatua λυκόσιλον, radice densa, multifida, fibrosa: coliculis pluribus, quadratis, sesquipalmaribus, hispidulis, humi directantibus, in terra facile compræhendentibus ac nouos furculos edentibus subinde: folijs rotundioribus, mucronatis tamen, sextantalibus ferè, serratis, quæ albis maculis frequenter insigniuntur. Qua de causa puto ipsam esse, quam Solenander in quodam consilio Lienariam seu Milzadellam vocat. Passim, locis cædus potissimum ac alias etiam in syluis frequens inter coryleta.

Huic confimilis in omnibus species alia, folijs hirsutioribus.

Vertica fatua aquatica. Lamium πολύμορφον aut πολύχρουν. Caulibus asurgit quadratis, hirsutis, brachiatis, canis: folijs mucronatis, vnciarum quatuor longitudine, duarum latitudine, hispidis: flores ex verticillis emittens versicolores, luteos maiori ex parte

ex parte & nonnihil rubicundi ac cærulei continentes, elegantes. Nascitur ad riuos, ad piscinas, in montibus opacioribus & alias, locis humidioribus. Forte idem est Lamium luteum Anglorum.

Viscum, in pomis syluestribus passim. In Cerylis ac oxyacantha Matthioli rarius. Vidi & in iuglande, in horto monasterij Ilfeldensis.

Vimus. prope Stolbergam.

X.

XANTHION *sen Lappaminor*, iuxta loca habitata.
Xylosteon Dodonai, passim in montibus vmbrosis.

F I N I S.

M D LXXVIII

IMPRESSVM FRANCO-
FVRTI AD MOENVM, APVD IO-
HANNEM FEYERABEND, IMPENSIS SI-
gismundi Feyerabendij, Heinrici Dackij,
& Petri Fischeri.

M. D. LXXXVIII.

SCOTT

ACCURATE

SYNOPSIS

OF THE

PROGRESS

OF THE

SCOTT

By J. H. B. [illegible]

NEW YORK

EMPRESSON FRANCOIS
FVETAD MONTMAYE
JANNESTRE

M. D. LXXXVII

ICONES
ACCVRATE
NVNC PRIMVM DE-
LINEATAE PRAECIPVARVM
STIRPIVM, QVARVM DESCRIPTIO-
nes tam in Horto quam in Sylua Hercynia
suis locis habentur.

AVTORE IOACHIMO CAMERARIO
Reipub. Norimberg. Medico D.

Impressum Francofurti ad Mœnum.

M. D. LXXXVIII.

ICONS

ACCURATE

INVCPRIMUM DE

LINEATE PRACIPALVM

STRIVM QVAVM DESCRITIO

per sem in Horto dani in Sylva Hispania

In locis habentur.

ARTORE IONCHINO CAMERARIO

Immo. X. G. d. d. d. d. d.

Impr. Off. Franc. J. B. de M. d. d. d.

AN. D. LXXXVIIII

Abutilon Indicum. Hort. Pag. 3.

Imago hæc ex altera parte florem, ex altera semen
cum ipsius conceptaculo appicta ostendit.

Pingitur hic tam nouellum quam adultum, & se-
 paratim quoque flosculus iustæ magnitudinis, & se-
 men ex vasculo suo excidens.

noxiâ

2 8 A

Alcea

Plantulam hic exhibemus, qualis apud nos enata
 fuit ex semine. Florem vero communicavit CL. Vir
 D. Rauvolfius.

Ramus hic adiectus est, ne adultæ plantæ imago
 foliorum acumine aliquantum varians desideraretur.
 Acceptum autem ferimus & hunc CL. Viro D.
 Rauvolfio.

Huius altitudo ex appiicti floris quantitate medio-
criter conijci potest. Accurata descriptio extat apud
Cæsalpinum. Nos iconem dedimus, cum à nemine
hactenus depicta fuerit.

Althæa

* Folium ex flore decerptum, † semen, Y Radicis
 crassitudo denotatur vt integra plantæ statura non-
 nihil hinc æstimari liceat.

Petrus Pena solus hanc plantam Globulariæ nomine delineavit, sed non nihil accuratius geminam ipsius differentiam Gesnerus expressit, qualem ex imagine subiecta contemplari licet.

† Flosculorum alter simplex depingitur, * alter, (quod frequenter admodum contingit in hac planta) in geminos quasi detortus. Adijcitur quoque seminis folliculus integer, & alius dissectus ut grana intus latentia intueri possis.

Vnus Tragus hanc depinxit, & ex hoc postea omnes transfulerunt. Nos aliquantum emendauimus & semen adiecimus hac nota † insignitum.

Carduus lacteus Syriacus. Pag. 35.

Quod nostræ plantæ, cuius in horti catalogo meminimus, deerat, ex D. Rauvvolfsij sicca suffecimus. Proportio vero totius ad hanc imaginem erat quadrupla.

Flosculi seorsim tantilli exprimuntur, quanti re-
 uera sunt, quemadmodum & semen hic ostenditur
 quantitate iusta, vt inde tota planta æstimetur.

XII.

Corcorus. Pag. 47.

In Lobelij herbario integre proponitur. Defunt
tamen semina & foliorum barbulae, quæ tali figura
expressimus.

Genista

Hic indicatur 1. tota planta, 2. foliorum & 3. florum mediocris quantitas.

Ex flore & siliquis seorsim effigiatis integræ stirpis
mensura facile haberi potest.

Gentianella elegantissima Bauarica. Pag. 65.

- I. Maiuscula est & radiculis reptantibus prædita.
 II. Minor, folijs breuioribus & rotundioribus. Folia
 floris quina sunt, rarius sena.

Extat etiam icon apud CL. D. Rauvolfium, sed elegantissima semina ibidem nimis confusa & obscurata negligentiam pictoris arguunt.

Inferiore parte flores duo appinguntur, alter supinus, & alter pronus è suo conceptaculo vulsus. Deinde etiam fructus inuolucro suo amictus & eodem exutus, nec non dissectus vt semina appareant, quæ & ipsa separatim apposita visuntur.

Flos & siliqua valuulis apertis, & scorsim appositum semen hic ostenduntur.

Pingitur floribus & semine onusta. Nam antequam
 caulecat, foliorum longe alia facies est. 1. Flosculi
 mediocris quantitas, 2. tertia siliquæ pars & semina
 intus contenta integræ plantæ staturam innuunt.

Hesperis Syriaca siue *Leucoium marinum*

D. Rauwolfij. Pag. 74.

Hanc Tripoli spontaneam inuenit ille, & me quoque aride plantę fecit participem. Videtur autem ob locos natales & exiccationē nonnihil strigosior præcedente, alioquin parum diuersa. Ideoq; ex aduerso illi collocaui, vt aliorum de ea sit iudicium. Hyoscya-

Hyoscyamus Syriacus. Pag. 77.

Ipſa planta plerunque huius iconis quantitatem
quater in ſe continere depræhenditur.

Hyoscyam.

Hyoscyamus peculiaris. Pag. 77.

Florum alter suo calyce hærens, alter euulsus hic
 monstratur, nec non seminis vasculum, membrana-
 ceo munimento dissecto, & amoto operculo.

Arbor hîc exigua pingitur. Flos autem, quorum plures racematim nascuntur, & folium, fructusque dissectus cum nucleo exempto mediocrem magnitudinem præferunt.

Flosculi, & semen in cruciformibus filiquis nec
 non folium iustæ magnitudinis vna cum totius plan-
 tæ pictura oculis hic subijciuntur.

Lotus peculiaris siliquis ornithopodij. Pag. 91.

Flosculus, folium & siliqua cum semine nativam
quantitatem liquido demonstrant.

Lotus pulcherrima tetragonolobus. Pag. 91.

Ex adiectis particulis patet foliorum, florum & seminum magnitudo. Siliquæ additur granum integrum vnum, & alterum dissectum.

Seorsim depinguntur flosculi, folliculi & semem
magnitudinem genuinam præ se ferentia.

Hanc admodum exquisite C. Clusius in Hispanicis observationibus delineavit. Nos hic exprimere voluimus flosculos & semen cum suis corniculis, & præterea discrepantiam ramulorum, qui dum novelli sunt flosculos & folia maiuscula edunt, per ætatem vero cum iisdem subinde minuuntur.

Melilo-

Melilotus Italica. Pag. 99.

* Foliorum maxima & media quantitas hinc eu-
dens existit, vt & Flosculorum seminumque ex adie-
ctis portiunculis. Videmus in quibusdam vasculis
bina in reliquis vnicum tantum granum contineri.

Melissa

Præter C. Clusium in obseruationibus Pannonicis
 nemo hanc satis accurate depinxit. Ideo nostram
 quoque Iconem hic proponere voluimus, addito
 flore & semine cum suo folliculo.